



PELASTUSOPISTO

21.08.2013



Savonia
ammattikorkeakoulu

PALOPÄÄLLYSTÖN KOULUTUSOHJELMA (240 OP) OPETUSSUUNNITELMA

AMK N13

Opetussuunnitelma hyväksytty

Viranhaltijapäätös 4111/ §1 /2013

vs. rehtori Mervi Vidgren

SISÄLLYS

1	PALOPÄÄLLYSTÖN KOULUTUSOHJELMA	4
1.1	Palopäälystön koulutusohjelma korkeakoulututkintona	4
1.2	Opintojen ammatillinen arvoperusta	4
1.3	Päälystön kehittyvä ammattikuva	5
1.4	Opintojen yleiset tavoitteet	6
1.5	Palopäälystön koulutusohjelman tavoitteet	7
2	OPETUSSUUNNITELMAN KÄSITTEITÄ	9
3	OPISKELU PALOPÄÄLLYSTÖN KOULUTUSOHJELMASSA	11
3.1	Pelastusopiston tutkintotavoitteisen koulutuksen järjestelmä	11
3.2	Koulutusohjelman sisältö ja opintojen laajuus	11
3.3	Opiskelumenetelmät	12
4	AMKN13–KURSSIN LUKUSUUNNITELMA	15
5	PALOPÄÄLLYSTÖN KOULUTUSOHJELMAN OPINTOJAKSOT	18
5.1	PERUSOPINNOT (47 op)	18
5.1.1	Johdatus amk-opintoihin (2 op)	18
5.1.2	Ruotsi (6 op)	18
5.1.3	Englanti (6 op)	20
5.1.4	Suomen kieli ja viestintä (5 op)	22
5.1.5	Matematiikka 1, matematiikka 2, fysiikka ja kemia (10 op)	24
5.1.6	Opettamisen perusteet (3 op)	27
5.1.7	Liikuntakasvatus (4 op)	27
5.1.8	Palofysiikan perusteet (2 op)	28
5.1.9	Rakennustekniikka (2 op)	29
5.1.10	Informaatiotekniikka pelastustoimessa (4 op)	29
5.1.11	Sisäisen turvallisuuden perusteet (3 op)	30
5.2	YHTEISET AMMATTIOPINNOT (107 op)	32
	Onnettomuuksien ehkäisy	32
5.2.1	Onnettomuuksien ehkäisyn perusteet (2 op)	32
5.2.2	Riskienhallinta (5 op)	32
5.2.3	Turvallisuusviestintä (6 op)	34
5.2.4	Palotarkastuksen perusteet (6 op)	35
5.2.5	Rakenteellinen paloturvallisuus (6 op)	36
5.2.6	Paloturvallisuustekniikan perusteet (5 op)	37
5.2.7	Palotekniset laitteistot (3 op)	37
5.2.8	Ympäristöturvallisuus (2 op)	38
5.2.9	Palontutkinta (2 op)	39
	Pelastustoiminta	41
5.2.10	Pelastustoiminnan johtamisen perusteet (4 op)	41
5.2.11	Pelastusjoukkueen johtaminen (6 op)	42
5.2.12	Tiedottaminen ja viranomaisyhteistyö pelastustoiminnan johtamisessa (3 op)	43
5.2.13	Pelastuskomppanian johtamisen perusteet (3 op)	44
5.2.14	Johtamissuunnittelun perusteet (3 op)	45
5.2.15	Sammutus- ja pelastustekniikka I (7 op)	46
5.2.16	Sammutus- ja pelastustekniikka II (2 op)	47
5.2.17	Palofysiikan jatkokurssi (2 op)	49
5.2.18	Vaaralliset aineet (6 op)	50
5.2.19	Ensihoito (3 op)	51
5.2.20	Viestiliikenne ja hätäkeskustoiminta (2 op)	52
	Hallinto ja johtaminen	53
5.2.21	Oman johtajuuden kehittäminen (3 op)	53
5.2.22	Pelastustoimi ja julkinen hallinto (4 op)	53

		3
5.2.23	Toimialan hallinto ja talous (6 op)	54
5.2.24	Ensihoidon hallinto (3 op)	55
5.2.25	Henkilöstöjohtaminen (5 op)	56
5.2.26	Pelastustoimen varautuminen ja valmiussuunnittelu (4 op)	57
5.2.27	Muutosjohtaminen (3 op)	59
5.2.28	Päällystön etiketti ja käyttäytyminen (1 op)	59
5.3	VAIHTOEHTOISET AMMATTIOPINNOT (16 op)	61
5.4	VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT (15 op)	62
5.4.1	Stödkurs i svenska (3 op)	62
5.4.2.	Update your English (3 op)	62
5.5	OPINNÄYTETYÖOPINNOT (25 op)	64
5.5.1	Opinnäytetyön suunnittelu (2 op)	64
5.5.2	Tutkimustoiminnan perusteet (2 op)	64
5.5.3	Kvalitatiiviset tutkimusmenetelmät (2 op)	65
5.5.4	Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät (2 op)	65
5.5.5	Opinnäytteen laadinta (17 op)	66
5.6	HARJOITTELU (30 op)	67
6	OPINTOSUORITUSTEN ARVIOINTI	68
6.1	Arvioinnin ja arvostelun käsitteet	68
6.2	Palopäällystön koulutusohjelman tenttikäytäntö	68
6.3	Opintosuoritusten rekisteröinti	69
6.4	Hylätyn suorituksen uusiminen	70
6.5	Opintojakson arvosanan korottaminen	70
6.6	Arvioinnin oikaisuvaatimukset	70

1 PALOPÄÄLLYSTÖN KOULUTUSOHJELMA

1.1 Palopäällystön koulutusohjelma korkeakoulututkintona

Palopäällystön koulutusohjelma johtaa tekniikan alan ammattikorkeakoulututkintoon, tutkinonimike on insinööri (AMK). Opintojen laajuus on 240 opintopistettä ja kesto 4 vuotta. Tutkinon tuottama osaaminen vastaa Euroopan unionin alueella yhteisesti määriteltyä korkeakoulutasoa, mikä mahdollistaa työvoiman ja asiantuntijoiden liikkumisen.

Korkeakoulujärjestelmä muodostuu ammattikorkea- ja tiedekorkeakouluista. Ammattikorkeakoulut ovat käytännönläheinen tapa suorittaa korkeakoulututkinto. Opinnot tarjoavat tiedollisia ja taidollisia valmiuksia, joita tarvitaan nopeasti kehittyvän työelämän vaativissa ammatillisissa asiantuntijatehtävissä.

Palopäällystön ammattikorkeakoulututkinto antaa edellytykset toimia kaikissa pelastuslaitosten päällystötehtävissä. Tutkinon tavoitteena on valmistaa pelastustoimen tarpeisiin laaja-alaisesti toimivia ja ajattelevia, pitkälle koulutettuja ja omaan ammatilliseen kehitykseensä sitoutuneita pelastustoimen asiantuntijoita, jotka ovat sisäistäneet roolinsa yhteiskunnan turvallisuuden ylläpitäjinä ja kehittäjinä.

Nuorisolinjan koulutuksen muodollisena pohjakoulutusvaatimuksena on joko pelastusalan miehistötutkinto, toisen asteen 3-vuotinen ammatillinen perustutkinto, lukion oppimäärä tai ylioppilastutkinto.

Palopäällystön koulutusohjelma toteutetaan Savonia-ammattikorkeakoulun ja Pelastusopiston yhteistyönä siten, että opiskelijat ovat ammattikorkeakoulun opiskelijoita, mutta pääosa koulutuksesta annetaan Pelastusopistossa. Opiskelijat ovat myös oikeutettuja asumaan Pelastusopiston asuntolassa ja saamaan muutkin opiston opiskelijoiden opintososiaaliset edut.

Palopäällystön koulutusohjelman suorittaneelle opinnot antavat myös mahdollisuuden toimia muissa turvallisuusalan tehtävissä, joihin vaaditaan soveltuva korkeakoulututkinto.

1.2 Opintojen ammatillinen arvoperusta

Käsitykset työstä, ammattitaidosta ja osaamisvaatimuksista ovat muuttuneet myös pelastustöissä. Pelastuslaitokset tarvitsevat työntekijöitä, joilla on taito ja tahto oppia jatkuvasti ja näin valmiudet uudistaa omaa ammatillista osaamistaan. Vastaavasti tulevaisuuden henkilöstö odottaa työltään sisällöllistä mielekkyyttä, ammatillista haasteellisuutta sekä mahdollisuutta kasvaa ja kehittyä ammatissaan.

Ammattitaidolla ymmärretään yhä useammin laaja-alaisen työ- ja toimintakokonaisuuksien hallintaa. Laaja-alaisen osaamisen rinnalla edellytetään usein myös vahvaa erityisosaamista sekä henkilökohtaista sitoutumista itsensä, työn ja ammatin kehittämiseen. Organisaatiot madaltuvat ja päätöksenteko - haasteellisesti - hajautuu. Asiantuntijavastuut korostuvat.

Ammatillinen kasvu ja kehittyminen on jatkuva oman osaamisen oppimisprosessi: ammatin tietojen ja taitoperustan kehittämisen ohella on tärkeää kyetä myös uskomusten, asenteiden ja arvojen muutokseen ja tietoisuuden avartamiseen. Ammatillinen kehittyminen perustuu myönteiseen, humanistiseen ihmiskuvaan.

Vahvan ammatillisen perustan lisäksi työelämässä tarvitaan yhä useammin prosessityyppisiä, teknis-ammattillisesta osaamisesta riippumattomia yleisiä toimintavalmiuksia, esimerkiksi

- valmiutta kehittää käytäntöjä ja sisäistää uusia toimintatapoja, jotka auttavat hallitsemaan epävarmuutta muuttuvassa yhteiskunnassa ja muuttuvassa työelämässä
- valmiutta arvioida ja kehittää omia vuorovaikutustaitoja siten, että kykenee hyvään ammatilliseen yhteistyöhön muiden kanssa
- valmiutta ohjata, tukea ja kannustaa henkilöstöä oman osaamisensa hyödyntämiseen sekä ammattitaitonsa kehittämiseen
- valmiutta hahmottaa organisaation tulevaisuutta ja kyetä muutosjohtamiseen.

Ammattitaito on myös arvo-osaamista: pelastustoimen arvoperustaan sitoutuminen auttaa ratkaisemaan toiminnan oikeutusta ammatissa, työelämässä ja yhteiskunnassa.

Tämä opetussuunnitelma perustuu konstruktiviseen oppimiskäsitykseen, jossa korostuu erityisesti opiskelijan aktiivinen, tavoitteellinen ja vastuullinen rooli. Hän käsittelee ja tulkitsee vastaanottamaansa informaatiota oman subjektiivisen tietorakenteensa pohjalta yhteistyössä muiden opiskelijoiden, opettajien sekä sen kulttuurisen toimintaympäristön kanssa, jossa toimitaan. Opettajan tehtävänä on oppimisen suunnittelu, organisointi, ohjaaminen, opettaminen sekä arviointi.

1.3 Päällystön kehittyvä ammattikuva

Opetussuunnitelma perustuu visioon pelastustoimen päällystön kehittyvistä ja monipuolistuvista työnkuvista. Tulevaisuuden päällystötehtävissä toimivalta odotetaan valmiuksia toimia sekä esimiesroolissa että asiantuntijaroolissa. Alueellisissa pelastuslaitoksissa insinööri (AMK) -tutkinnon suorittaneet työskentelevät organisaation johtotehtävissä sekä erilaisissa vahvaa ja sisäistynyttä ammattiosaamista edellyttävissä vaativissa asiantuntijatehtävissä. Kaikissa päällystötehtävissä korostuvat substanssitoimintojen suunnittelu-, johtamis- ja arviointiosaaminen; yhteiskunnan teknis-taloudellisen kehityksen tunteminen; riskienhallinnan ja onnettomuuksien ehkäisyyn viitekehys; tutkiva, analyttinen työote; hyvä viestintäosaaminen sekä hyvät, toimivat yhteiskuntasuhteet.

Tutkinnon suorittaneiden ammatillisen urat vaihtelevat paljonkin tutkintoa edeltävien ammatitopintojen, työkokemuksen ja opiskelijoiden henkilökohtaisten tulevaisuusodotusten mukaan. Tehtävät tulevat eriytymään myös uusien alueellisten pelastuslaitoksen henkilöstöpolitiikkaa ja -rakennetta koskevien ratkaisujen vuoksi.

Yhteiskuntamme jatkuva teknistyminen, tietojärjestelmien strategisen merkityksen kasvu, ympäristöuhat sekä voimakas kansainvälistyminen ovat lisänneet yhteiskuntamme haavoittuvuutta. Muutokset turvallisuusympäristössämme ovat nopeita, ja varautuminen äkillisiin kriisi- ja häiriötilanteisiin edellyttää monipuolista ja laajaa turvallisuusalan asiantuntemusta sekä vahvaa näkemystä onnettomuusriskien hallinnan keinoista ja niiden edellyttämästä monentasoisesta kansallisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä.

Teknistyvässä riskiyhteiskunnassa korostuu koulutetun, osaavan ja motivoituneen sekä hyvin johdetun henkilöstön merkitys yhteiskunnan ja organisaatioiden turvallisuuskulttuurin ylläpitäjänä ja kehittäjänä. Pelastuslaitos on parhaimmillaan sen alueella toimivien riskiorganisaatioiden, muiden organisaatioiden sekä kansalaisten tukiresurssi näiden omien turvallisuuteen liittyvien tavoitteiden saavuttamisessa. Päällystöltä odotetaan vahvaa näkemystä pelastuslaitosten aloitteellisuuden ja aktiivisuuden merkityksestä tuon yhteistyön synnyttämisessä ja kehittämisessä.

Pelastustoimen tavoitteena on hyvä turvallisuuskulttuuri ja onnettomuusriskien tehokas hallinta. Tämä edellyttää pelastuslaitosten johdolta osaavaa, usein laadullisesti uudenlaista strategista muutos- ja vuorovaikutusjohtajuutta. Alueelliseen pelastustoimeen siirtymisen yhteydessä halutaan erityisesti tukea riskienhallinnan sekä vaara- ja onnettomuustilanteiden ehkäisyn kehittymistä pelastustoiminnan oheen toiseksi normaaliaikojen perustehtäväksemme. Onnettomuuksien ehkäisy ja pelastustoiminta nähdään toisiaan tukevinä, myönteisessä keskinäisessä riippuvuudessa olevina pelastuslaitoksen tehtävinä.

Onnettomuuksien ehkäisyn ajattelumallien oppiminen edellyttää turvallisuusajattelun sisäistämistä. Tutkinon suorittuaan valmistunut pystyy edistämään turvallisuuskulttuuria yhdessä muiden viranomaisten ja yhteisöjen kanssa siten, että onnettomuuksien ehkäisy ja vahinkojen rajoittaminen otetaan huomioon yhteiskunnan toimintoja suunniteltaessa ja toteutettaessa. Hän pystyy tekemään johtopäätöksiä seuraamalla onnettomuusuhkien määrän ja syiden kehitystä sekä ryhtymään johtopäätösten perusteella osaltaan toimenpiteisiin onnettomuuksien ehkäisemiseksi. Valmistunut pystyy vastaamaan osaltaan siitä, että väestöllä on hyvät valmiudet (tiedot ja taidot) estää onnettomuuksia ennakolta sekä toimia erilaisissa uhkatilanteissa ja onnettomuuksissa.

Pelastustoiminnassa päällystön tehtävänä on johtaa pelastusjoukkuetta, -komppaniaa tai näitä suurempia pelastusmuodostelmia. Johtamistoiminta onnettomuuspaikan olosuhteissa edellyttää toiminnan etukäteissuunnittelua ja pelastustoiminnan johtamisprosessin hallintaa, kykyä käsitteelliseen ajatteluun ja tehokkaan vuorovaikutusympäristön rakentamista omalla johtamiskäyttäytymisellä. Pelastustoiminnan johtamisopiskelulla luodaan valmiudet tilanteenarviointiin, päätöksentekoon ja toimeenpanoon.

Organisaation johdon ja esimiesten johtamistaidollisia valmiuksia halutaan laajentaa erityisesti myös henkilöstöhallinnon ja -johtamisen alueella. Pelastuslaitosten henkilöstön koulutustason noustessa päällystön työnjohdollisiin valmiuksiin suuntautuu laadullisesti uudenlaisia osaamisodotuksia. Hyvä työilmapiiri ja henkilöstön työmotivaatio antavat perustan osaamisen rakentamiselle ja tehokkaalle käytölle. Henkilöstön mahdollisuuksia ammatilliseen erikoistumiseen halutaan lisätä. Työajan aktiiviseen käyttöön halutaan kiinnittää huomiota.

Vaikka tämän opetussuunnitelman sisällölliset ratkaisut perustuvat arvioon työelämän ja päällystötöhtävien nykyisestä ja tulevasta kehityksestä, ei opetussuunnitelmaan voida tyhjentävästi kirjoittaa mukaan kaikkea sitä, mitä opiskelijat tulevissa tehtävissään tarvitsevat. Opetussuunnitelmaan on koottu se ydinaines, jonka hallinta on päällystötason tehtävissä välttämätöntä ja jonka perustalle opiskelija voi rakentaa omaa ammatillista osaamistaan sen mukaan, kun hänen urakehityksensä sitä edellyttää.

1.4 Opintojen yleiset tavoitteet

Palopäällystön koulutusohjelman opintojen tavoitteet määrittyvät ammattikorkeakoululain (351/2003) asetuksen ammattikorkeakouluopinnoista (1995/256), korkeakouluopinnojen kansallisen (Opetushallitus 2005:4) ja eurooppalaisen (Bologna 1999) viitekehyksen sekä Pelastusopiston opetussuunnitelmatyön perusteella.

Muuttuvassa ja kehittyvässä yhteiskunnassa tieto uusiutuu nopeasti. Tämän vuoksi ammattikorkeakouluopinnoissa painotetaan ajattelun, tiedon hankinnan ja arvioinnin, ongelmanratkaisun sekä päätöksenteon taitoja ja muita elinikäisen oppimisen valmiuksia. Palopäällystön koulutusoh-

jelman tiedolliset, taidolliset ja asenteelliset tavoitteet eurooppalaiseen viitekehyksen osaamisprofiilikuvauksen mukaisesti ovat seuraavat:

Osaamisprofiili (professional profile) Palopäällystön koulutusohjelma	Osaamisalueen kuvaus (tiedollinen ja taidollinen osaaminen) (description of the competence, knowledge and skills)
Koulutusohjelmakohtainen (ammattillinen) erikoisosaaminen (subject specific competences)	
Turvallisuusajattelu	Valmistuneella on riskienhallinnan ammattialan laaja-alaiset perustiedot. Hän sisäistää onnettomuuksien syntyyn ja niiden vaikutuksilta suojautumiseen liittyvät tekijät.
Onnettomuuksien ehkäisyn asiantuntija- valmiudet	Valmistuneella on kyky tunnistaa riskienhallintaan rakenteelliseen paloturvallisuuteen, palotarkastukseen sekä valistukseen liittyviä keskeisiä ongelmakokonaisuuksia ja arvioida niiden erilaisia ratkaisuvaihtoehtoja.
Pelastustoiminnan johtamisvalmiudet	Valmistunut pystyy johtamaan pelastustoimintaa. Hän hallitsee johtamisprosessin ja kykenee käsitteelliseen ajatteluun.
Esimiesvalmiudet	Valmistuneella on kyky toimia pelastustoimen esimiestehtävissä. Hän hallitsee vuorovaikutusjohtamisen ja osaa kehittää organisaatiotaan.
Yleiset työelämävalmiudet (generic competences)	
Oppimisvalmiudet ja itsensä kehittäminen	Valmistuneella on valmius soveltaa oman alan tutkimustietoa ja työtapoja uusiin ja muuttuviin tilanteisiin. Hänellä on kyky diagnostisoida ja ratkoa ongelmia usealla eri tavalla ja hän on sisäistänyt elinikäisen oppimisen merkityksen. Valmistuneella on edellytykset toisen syklin tutkintoon (ylempi amk tai korkeakoulu) johtavaan koulutukseen.
Eettinen osaaminen	Valmistunut sisäistää pelastustoimen eettiset arvot ja toimii ammatissaan niiden mukaan
Viestintä- ja vuorovaikutustaidot	Valmistuneella on kyky viestiä suullisesti ja kirjallisesti pelastustoimeen liittyvistä kysymyksistä.
Tulevaisuusosaaminen ja kehittämisvalmiudet	Valmistunut kykenee hahmottamaan tulevaisuutta ja on aloitteellinen uusien toimintatapojen luomiseksi.
Kansainvälinen osaaminen	Valmistuneella on kyky kansainväliseen viestintään ja vuorovaikutukseen toisella kotimaisella ja englannin kielellä pelastustoimen ammattialaan liittyvissä kysymyksissä. Hän tuntee monikansallisessa ja -kulttuurisessa ympäristössä toimimiseen liittyvät tekijät.

1.5 Palopäällystön koulutusohjelman tavoitteet

A. Perusopinnot

Päällystötutkinnon tavoitteena on, että tutkinnon suorittanut

- osaa toimia tavoitteellisesti pelastusalan ja muun työelämän vuorovaikutustilanteissa
- osaa kirjoittaa kieliasultaan laadukkaita asiakirjoja ja muita tilanteeseen sopivia tekstejä
- osaa viestiä asiantuntijana jäsenyneesti, ymmärrettävästi ja vakuuttavasti
- osaa käyttää ruotsin ja englannin kieliä pelastusalan suositusten ja käytänteiden mukaisesti
- hallitsee matemaattis-luonnontieteellisiä menetelmiä siten, että kykenee ratkaisemaan palonehkäisyyn, riskienhallintaan, pelastustoiminnan johtamiseen ja vaarallisten aineiden onnettomuuksiin liittyviä matemaattisia ongelmia
- osaa soveltaa fysiikan ja kemian teoriaa käytäntöön.

B. Ammattiopinnot

Onnettomuuksien ehkäisy

Päällystötutkinnon tavoitteena on, että tutkinnon suorittanut

- ymmärtää onnettomuuksien ehkäisyn merkityksen yhteiskunnan turvallisuudelle
- on sisäistänyt jäsenyneen kokonaiskuvan onnettomuuksien ehkäisytyön eri osa-alueista (riskienhallinta, rakenteellinen paloturvallisuus, palotarkastus, laitteet, palontutkinta, ympäristöturvallisuus, valistus ja neuvonta)
- tuntee eri onnettomuustyyppit siten, että osaa valita tehokkaan ja turvallisen pelastustoiminnan edellyttämät torjuntamenetelmät ja niitä soveltaen pystyy johtamaan pelastustoimintaa
- ymmärtää, miten onnettomuuksien ehkäisyn osa-alueiden tietämystä voidaan hyödyntää pelastustoiminnassa
- osaa soveltaa keskeisiä säädöksiä asiakaslähtöisessä valvonta- ja neuvontatyössään.

Pelastustoiminta

Päällystötutkinnon tavoitteena on, että tutkinnon suorittanut

- tuntee pelastajan perustiedot ja -taidot
- tietää työturvallisuuden merkityksen pelastusalan ammateissa
- tuntee eri onnettomuustyyppit siten, että osaa valita tehokkaan ja turvallisen pelastustoiminnan edellyttämät torjuntamenetelmät ja niitä soveltaen pystyy johtamaan pelastustoimintaa
- tuntee varallisten aineiden torjuntamenetelmät ja -taktiikan siten, että osaa johtaa pelastusryhmää ja -joukkuetta vaarallisten aineiden onnettomuustilanteissa
- tietää pelastustoiminnan organisaatorakenteet ja saa hyvät valmiudet pelastustoiminnan johtamiseen.

Hallinto ja johtaminen

Päällystötutkinnon tavoitteena on, että tutkinnon suorittanut

- tuntee julkisen hallinnon organisaatiot ja tehtävät sekä pelastustoimen aseman osana julkista hallintoa
- saa valmiudet pelastustoimen keskeisten hallinto- ja taloustehtävien hoitamiseen sekä sisäistää hyvän hallinnon periaatteet ja suunnittelun merkityksen.
- motivoituu jatkuvaan oman johtajuutensa kehittämiseen
- ymmärtää henkilöstöjohtamisen merkityksen työyhteisössä sekä tietää henkilöstöjohtamisen keskeiset osa-alueet
- saa kokonaiskuvan varautumisesta hallinnon eri tasoilla
- tuntee varautumisjärjestelmän ja osaa hyödyntää järjestelmää tulevaisuudessa tehtävissään.

2 OPETUSSUUNNITELMAN KÄSITTEITÄ

AmkA on palopäällystön koulutusohjelman aikuislinjan tunnus.

AmkN on palopäällystön koulutusohjelman nuorisolinjan tunnus.

Henkilökohtainen opetussuunnitelma (HOPS) on opiskelijan opetussuunnitelmasta opintojen kestäessä rakentama opiskeluohjelma, jossa huomioidaan opiskelijan aikaisempien opintojen ja osaamisen perusteella niin sanotut hyväksilukemiset ja johon kirjataan muiden muassa opintojen kestäessä tehdyt yksilölliset valinnat. Opiskelijat tekevät yksilöllisiä opiskeluvalintoja erityisesti vaihtoehtoisissa ammattiopinnoissa, vapaasti valittavissa opinnoissa, harjoittelupaikan valinnassa sekä opinnäyteopintojen kohdalla. HOPS rakentuu opintojen kestäessä AHOT - päätösten ja opiskelijan tekemien yksilöllisten valintojen mukaan opintosihteerin ylläpitämään opintosuoritusrekisteriin.

Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen, AHOT menettely tarkoittaa opiskelijan osalta osaamisensa tunnistamista suhteutettuna opintojaksojen osaamistavoitteisiin. Opintojakson vastuuopettaja käsittelee ja arvioi opiskelijan hakemuksen perusteella vaadittavan osaamisen ja hyväksyy tai hylkää esitetyn osaamisen. Osaamisen hyväksilukuohjeessa on tarkemmat perusteet ja ohjeet opintojen hyväksilukemiseen. Hyväksilukua haetaan opintosihteeriltä saatavalla lomakkeella. Opiskelijan on esitettävä todistusjäljennökset niistä opintosuorituksista, joihin hän vetoaa. Hyväksilukemis päätöksen tekee asiassa koulutussuunnittelija opintojakson vastuuopettajan esityksestä

Koulutusohjelma on ammattikorkeakoulun suunnittelema opintokokonaisuus, joka johtaa ammattikorkeakoulututkintoon. Koulutusohjelma rakentuu työelämän ammatillista asiantuntemusta edellyttämään tehtäväalueeseen ja sen kehittämiseen. Koulutusohjelman laajuus on 240 opintopistettä (op). Koulutusohjelma kuvaa tutkinnon perusrakenteen, johon kuuluu (1) perusopintoja, (2) yhteisiä ja vaihtoehtoisia ammattiopintoja, (3) vapaasti valittavia opintoja, (4) ammattitaitoa edistävää harjoittelua sekä (5) opinnäytetyö. Opetusministeriö vahvistaa koulutusohjelmat.

Koulutussuunnittelija on palopäällystön koulutusohjelman opetussuunnitelman ja opetuksen kehittämisestä vastaava Pelastusopiston opettaja.

Kuormittavuus tarkoittaa opiskeltavan aineksen määrää ja vaativuutta suhteessa opiskeluun varattuun aikaan. 1 opintopiste on 27 tuntia opiskelijan työtä, joka pitää sisällään kontaktiopetuksen lisäksi tehtävien tekemisen, kirjoittamisen ja tentteihin lukemisen.

Kurssinjohtaja nimetään jokaiselle päällystökurssille. Kurssinjohtaja toimii opiston ja opiskelijoiden yhteyshenkilönä kurssinsa erilaisten käytännön opintoasioiden järjestelyissä. Hän on myös koulutussuunnittelijaa avustava henkilö kurssin opintojen arvioinnissa.

Opintojakso on opintojen ja opetuksen sisällöllinen ja rakenteellinen perusyksikkö, jonka tavoitteet on määritelty. Opintojaksojen laajuus mitataan opintopisteinä. Opintojakso voi koostua hyvin erityyppisestä opiskelusta: esimerkiksi oppitunneista, luennoista, erilaisesta harjoittelusta, oppimistehtävistä, seminaariesitelmistä tai tenteistä.

Opintojakson vastuuopettaja on opintojakson suunnittelusta, toteutuksesta ja arvioinnista vastaava opettaja.

Opetussuunnitelma laaditaan vuosittain jokaisesta koulutusohjelmasta. Ammattikorkeakoulu päättää opetussuunnitelmasta. Opetussuunnitelmassa määritellään muiden muassa koulutusohjelman yleiset tavoitteet ja lähtökohdat, kunkin opintojakson tavoitteet, ydinsisällöt, opinnoissa vaadittava kirjallisuus sekä opintojakson vastuopettaja. Opetussuunnitelmassa kuvataan myös harjoittelun ja opinnäytetyöopintojen keskeiset toteutustavat sekä muiden muassa arvioinnin ja arvostelun periaatteet.

Opinto-oikeusaika on opetussuunnitelmassa määritelty tavoiteaika (AmkN neljä ja AmkA kolme vuotta) tutkinnon suorittamista varten. Opinto-oikeuden jatkamisesta määrätään Savonia-ammattikorkeakoulun tutkintosäännössä.

Opintopiste ilmaisee opiskeltavan opintojakson työmäärän. Opintopistejärjestelmässä opiskelijan lukuvuoden työmäärä on 1600 tuntia, joka vastaa 60 opintopistettä. Yksi opintopiste on 27 tuntia opiskelijan työtä, josta keskimäärin internaattijaksolla opetusta on 18 tuntia ja itsenäistä työskentelyä 9 tuntia opintopistettä kohden. Monimuotovaiheessa lähiovetusta on keskimäärin 9 tuntia opintopistettä kohden ja itsenäistä työskentelyä 18 tuntia.

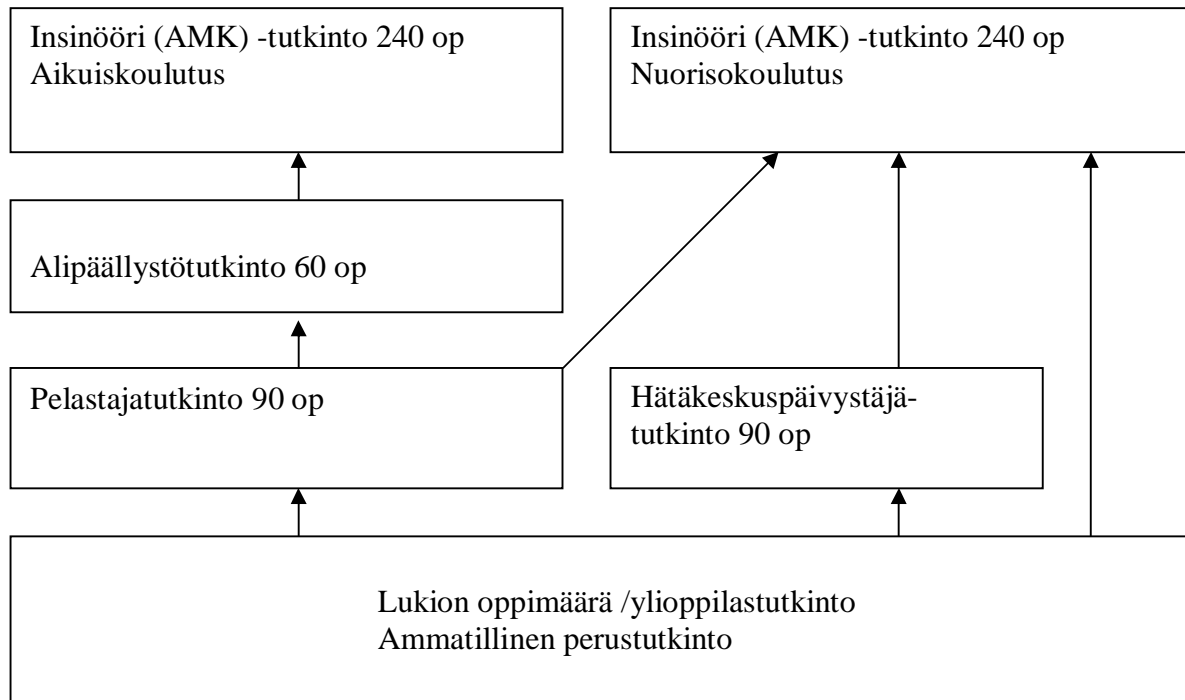
Toteuttamissuunnitelma on opetussuunnitelmassa kuvatun opintojakson toteuttamiseksi laadittu suunnitelma, jonka tekee opintojakson vastuopettaja. Toteuttamissuunnitelma esitellään opiskelijoille viimeistään opintojakson alkaessa. Mikäli opintojaksoon kuuluu ennakkotehtäviä, on toteuttamissuunnitelma annettava neljä viikkoa ennen opintojakson alkamista. Toteuttamissuunnitelmassa täsmennetään muiden muassa

- opintojakson tavoitteet
- keskeinen asiasisältö
- opintojakson kouluttajien opetusalueet ja -vastuut
- opiskelijan tarkennettu läsnäolovelvoite lähiovetukseen
- vaadittava kirjallisuus
- aikataulut
- vaadittavat suoritukset
- tenttijärjestelyt
- arviointiperusteet.

Vapaasti valittavat opinnot ovat koulutusohjelmaan sisältyvä opintojaksokokonaisuus, johon opiskelija voi vapaasti valita itseään kiinnostavia korkeakoulutasoisia opintoja.

3 OPISKELU PALOPÄÄLLYSTÖN KOULUTUSOHJELMASSA

3.1 Pelastusopiston tutkintotavoitteisen koulutuksen järjestelmä



Kuva 1. Pelastustoimen ammatillisten tutkintojen järjestelmä

3.2 Koulutusohjelman sisältö ja opintojen laajuus

Koulutusohjelma koostuu perusopinnoista, yhteisistä ja vaihtoehtoisista ammattiopinnoista, vapaasti valittavista opinnoista, työharjoittelusta ja opinnäytetyöstä. Ammattikorkeakouluopintojen yleisenä tavoitteena on antaa opiskelijalle laaja-alaiset käytännölliset perustiedot ja -taidot sekä niiden teoreettiset perusteet asianomaisen alan asiantuntijatehtävissä toimimista varten; edellytykset asianomaisen alan kehityksen seuraamiseen ja edistämiseen; valmiudet jatkuvaan koulutukseen; riittävä viestintä- ja kielitaito sekä asianomaisen alan kansainvälisen toiminnan edellyttämät valmiudet.

Perusopintojen tavoitteena on antaa opiskelijalle laaja-alainen yleiskuva asianomaisen tehtäväalueen asemasta ja merkityksestä yhteiskunnassa, työelämässä ja kansainvälisesti, perehdyttää opiskelija asianomaisen tehtäväalueen yleisiin teoreettisiin perusteisiin ja viestintään sekä antaa hänelle lakiin (424/2003) julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta ja valtioneuvoston asetukseen suomen ja ruotsin kielen taidon osoittamisesta valtionhallinnossa (481/2003) tarkoitetun kielitaidon.

Ammattiopintojen tavoitteena on perehdyttää opiskelija asianomaisen ammatillisen tehtäväalueen keskeisiin ongelmakokonaisuuksiin ja sovellutuksiin sekä niiden tieteellisiin perusteisiin siten, että opiskelija valmistuttuaan kykenee itsenäisesti työskentelemään tehtäväalueen asiantuntijatehtävissä ja yrittäjänä sekä osallistumaan työyhteisön kehittämiseen. Vaihtoehtoisten ammattiopintojen tavoitteena on laajentaa ja syventää yhteisissä ammattiopinnoissa rakentuneita opiskelijan osaamisvalmiuksia hänen valitsemillaan opintojen sisältöalueilla. Opiskelija voi siirtyä vaihtoeh-

toisiin ammattiopintoihin sen jälkeen, kun hän on suorittanut yhteisten ammattiopintojen opintojaksot. Vaihtoehtoisin ammattiopintoihin ilmoitaudutaan opintojen alkua edeltävänä lukukautena.

Vapaasti valittavien opintojen tarkoituksena on antaa opiskelijalle mahdollisuus laaja-alaisesti tutkintoaan valitsemalla kiinnostuksensa mukaan korkeakoulutasoisia opintoja omasta tai muista ammattikorkeakouluista tai tiedekorkeakoulujen järjestämistä opinnoista

Harjoittelun tavoitteena on perehdyttää opiskelija ohjatusti erityisesti ammattiopintojen kannalta keskeisiin käytännön työtehtäviin sekä tietojen ja taitojen soveltamiseen työelämässä. Opiskelija voi siirtyä harjoittelemaan sen jälkeen, kun kaikki yhteiset ammattiopinnot on opiskeltu.

Opinnäytetyön tavoitteena on kehittää ja osoittaa opiskelijan valmiuksia soveltaa tietojaan ja taitojaan ammattiopintoihin liittyvässä käytännön asiantuntijatehtävässä. Samalla harjoitellaan tiedonhakua, käytännönläheisten pulmien ratkaisua, työn raportointia sekä pelastustoimen suunnitelmallista, tavoitteellista kehittämistä.

Opiskelijan on kirjoitettava opinnäytetyönsä alalta kypsyysnäyte, joka osoittaa perehtyneisyyttä alaan ja suomen tai ruotsin kielen taitoa.

3.3 Opiskelumenetelmät

Opiskelijan oppiminen on koulutuksen tärkein tulostavoite. Kun ympäröivä yhteiskunta ja työelämä muuttuvat jatkuvasti, ei koulutuskaan voi jatkaa omaa elämäänsä niistä piittaamatta. Työelämän odotukset edellyttävät tarkennuksia ja joskus muutoksia opetuksen ja oppimisen järjestelyihin. Päälystön kehittyvien ammattitehtävien edellyttämiä ominaisuuksia ei pystytä kehittämään vanhoilla opetus- ja oppimismenetelmillä. Opettajien ja opiskelijoiden yhdessä on tietoisesti ja avoimesti haettava työskentelytapoja, jotka kehittävät monipuolisesti jo opiskeluaikana työelämän odottamia valmiuksia.

Koulutusajattelun painopiste on myös pelastusalan ammatillisessa koulutuksessa siirtynyt opetuksesta opiskeluun ja oppimiseen. Perinteellisen koulutuskäsityksen mukaan koulutus nähdään valmiin tiedon tai taidon siirtämisenä opiskelijoille. Opiskelija on nähty objektina, kohteena, jota koulutetaan. Opiskelua ei ole nähty analyysoivana prosessina, jossa opiskelijaa rohkaistaisiin vastuullisena subjektina ottamaan sisäistynyt, problematisoiva suhde opintojen kohteena olevaan ilmiöön.

Oppiminen on ytimeltään yksilöllistä, tiedollisten käsitysten ja taidollisen valmiuden jatkuvaa rakentamista ja rakentumista sekä asioille annettavaa jatkuvasti kehittyvää merkityksenantoa. Jokainen opiskelija rakentaa ammatillisia käsityksiään elämänsähistoriansa, työkokemuksensa, organisaatioperinteen sekä tulevaisuuden odotustensa mukaan. Koulutuksen yhtenä tavoitteena on myös motivoituminen jatkuvaan, jopa työuran kestäväan ammatilliseen itsensä kehittämiseen.

Opiskelua sidotaan tavoitteellisesti ja määrätietoisesti opiskelijoiden työkokemukseen, nykyisiin tehtäviin ja työorganisaatioihin sekä pelastustoimen lähitulevaisuuden kehittämishaasteisiin. Opiskelu on ongelmakeskeistä ja tähtää sisällöllisten tavoitteiden ohella tiedollisten taitojen oppimiseen, siis esimerkiksi tiedonhankinnan, tiedon arvioinnin, päätöksenteon ja ajattelun valmiuksien kehittämiseen.

Opiskelijalla on opinnoissaan siis entistä keskeisempi rooli. Asiakkaana häneltä odotetaan rakentavaa kritiikkiä ja palautetta opetuksen ja oppimisen järjestelyihin. Työyhteisön jäsenenä opiske-

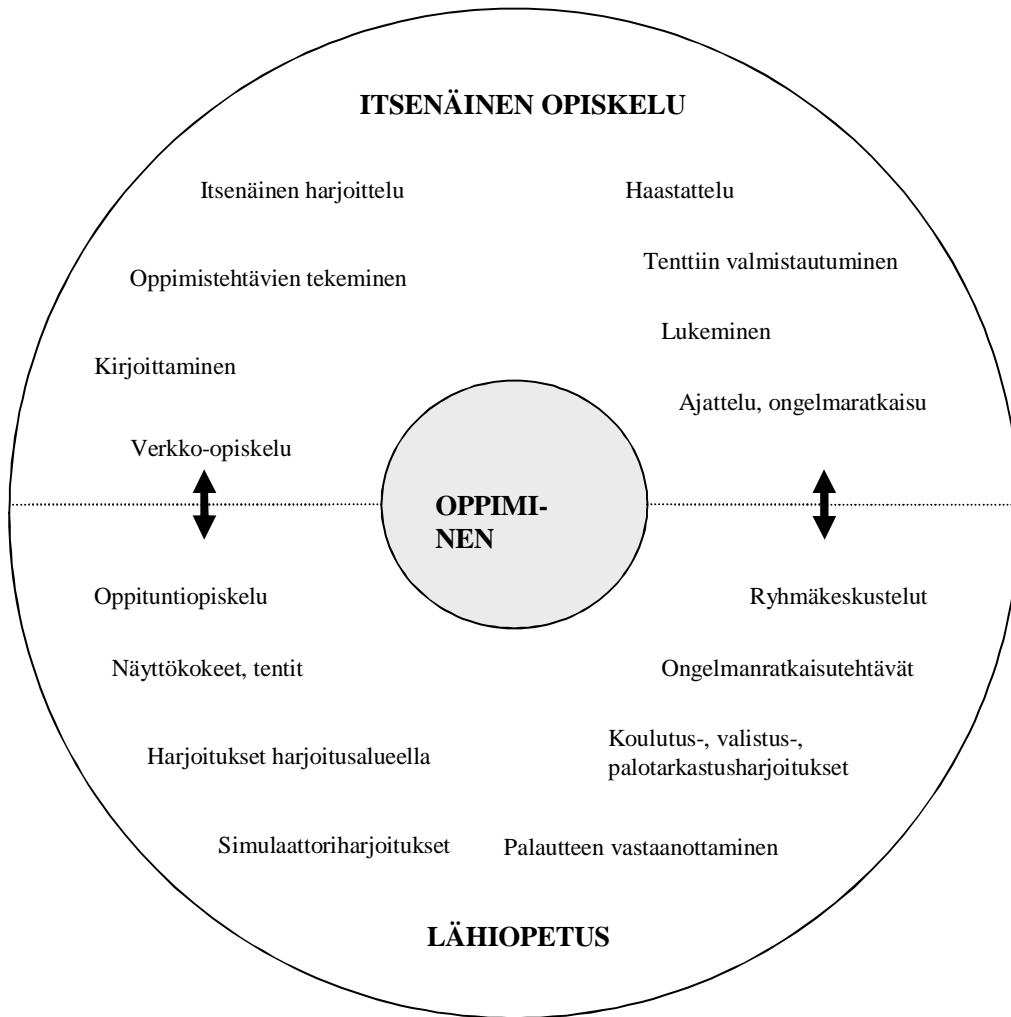
lijalta odotetaan aktiivista panosta sekä oman opiskelun että työyhteisön ilmapiiriin kehittämiseen. Oppilaitos odottaa opiskelijalta luonnollisesti hyviä oppimistuloksia. Opiskelijalla on vastavuoroisesti oikeus odottaa hyviä palveluja sekä opintojen järjestelyissä että muissa opiskeluun kiinteästi liittyvissä toiminnoissa.

Opiskelijoiden itsenäinen työskentely, tietotekniikan hyödyntäminen ja projektityöskentely muodostavat pohjan tutkinnon pedagogiselle toteuttamiselle. Samalla korostetaan opiskelijan valmiuksia ja motivaatiota oppia jatkuvasti uutta. Oppimaan oppimisen taitojen tulee olla esillä opetuksessa.

Tutkinnon yleisenä tavoitteena on antaa valmiudet itsenäiseen päätöksentekoon, tilanneanalyysiin ja erilaisten suunnitelmien tekoon. Tällöin myös pedagogisten ratkaisujen on tuettava opiskelijoiden itsenäisten ongelmaratkaisutaitojen kehittymistä. Pedagogisten ratkaisujen tulee tukea koko koulutuksen rakennetta ja koulutukselle asetettuja tavoitteita. Esimerkiksi passiivista omaksumista edellyttävät opetusmenetelmät eivät tue kehittymistä aktiiviseksi ongelmanratkaisijaksi.

Opettaminen on ytimeltään opiskelun ja oppimisen tukiprosessi. Opetuksen pääpaino ei ole tiedossa ja tiedonvälityksessä vaan pikemminkin tiedon käytön kehittämisessä. Opettamista voidaanakin pitää suotuisten olosuhteiden järjestämisenä oppimiselle.

Esitetyt pedagogiset painotukset merkitsevät sekä opettajan että opiskelijan roolien uudelleenarviointia. Opettajilta se edellyttää omien opetukseen ja oppimiseen liittyvien käsitysten ja arvoistusten selkiinnyttämistä sekä valmiutta siirtää oman työn painopistettä nykyisestä enemmän opiskelun ohjaamisen suuntaan. Samoin opiskelijoiden on välttämätöntä oppia luopumaan omista, usein passiivisuutta ruokkivista oppilaana olemisen odotuksistaan. Tämä kaikki on lopulta haaste myös oppilaitoskulttuurille ja ehkä myös pelastustoimen työkaluille: opiskelija ei voi olla vain kohde, vaan yhä useammin myös vastuullinen toimija, subjekti.



Kuva 2. Opiskelumenetelmät palopäällystön koulutusohjelmassa.

4 AMKN13–KURSSIN LUKUSUUNNITELMA

Palopäällystön koulutusohjelman lukusuunnitelma on rakennettu nousujohteiseksi niin, että kullekin lukuvuodelle on vuositeema. Opiskelija saavuttaa tietyt ammatissa tarvittavat valmiudet lukuvuosittain opiskelujen edetessä.

	1. vuosi	2. vuosi	3. vuosi	4. vuosi
Vuosi- teema	Pelastustoimen havainnoija	Aseman asiantuntij- juus	Laajojen ko- konaisuuksien ymmärtäminen	Pelastustoimen kehittäjä
Osaamis- tavoitteet	Opiskelija osaa havainnoida ja ymmärtää turvallisuusajat- telua, onnettomuuksien eh- käisyteoriaa, pelastustoi- mintaan liittyviä lainalai- suuksia ja ihmisen käyttäy- tymistä pelastustoimen näkö- kulmasta.	Opiskelija tuntee onnet- tomuuksien ehkäisyä ja pelastustoiminnan toi- mintatavat sekä ymmär- tää asiakaslähtöisen palvelun merkityksen.	Opiskelija osaa toimia asiantuntijuutta vaativis- sa kansallisissa ja kan- sainvälisissä tehtävissä tiedostaen toimintaympä- ristön vaatimukset.	Opiskelija osaa analysoida, suunnit- tella ja kehittää pelastustoimen organisaatioiden toimintaa.

AmkN13 - Tutkintokokonaisuus	1. lk.	2. lk.	3. lk.	4. lk.	5. lk.	6. lk.	7. lk.	8. lk.	yht.
	s13	k14	s14	k15	s15	k16	s16	k17	
PERUSOPINNOT (47 op)									
Johdatus amk-opintoihin 2 op	2								
Svenska för räddningsbranschen 3 op		3							
Svenska för brandingenjörer 3 op		3							
English for rescue services 3 op					3				
English for fire officers 3 op					3				
Suomen kieli ja viestintä 5 op	2	1	2						
Matematiikka 1, 2, fysiikka ja kemia 10 op	3	7							
Opettamisen perusteet 3 op	3								
Liikuntakasvatus 4 op	2		2						
Palofysiikan perusteet 2 op	2								
Rakennustekniikka 2 op	2								
Informaatiotekniikka pelastustoimessa 4 op	2	2							
Sisäisen turvallisuuden perusteet	3								
PERUSOPINNOT YHT.	21	16	4	0	6	0	0	0	47

AmkN13 - Tutkintokokonaisuus	1. lk.	2. lk.	3. lk.	4. lk.	5. lk.	6. lk.	7. lk.	8. lk.	yht.
	s13	k14	s14	k15	s15	k16	s16	k17	
47									
YHTEISET AMMATTIOPINNOT (107 OP)									
ONNETTOMUUKSIEN EHKÄISY (37 op)									
Onn. ehkäisyn perusteet 2 op	2								
Riskienhallinta 5 op				5					
Turvallisuusviestintä 6op				6					
Palotarkastuksen perusteet 6 op		3	3						
Rakenteellinen paloturvallisuus 6 op		6							
Paloturvallisuustekniikan perusteet 5 op				5					
Palotekniset laitteistot 3 op				3					
Ympäristöturvallisuus 2 op					2				
Palontutkinta 2 op					2				
ONNETTOMUUKSIEN EHKÄISY YHT.	2	9	3	19	4	0	0	0	37
37									
PELASTUSTOIMINTA (41 op)									
Pelastustoiminnan johtamisen perusteet 4 op		4							
Pelastusjoukkueen johtaminen 6 op			6						
Tiedottaminen ja viranomaisyhteistyö... 3 op			1,5	1,5					
Pelastuskomppanian johtamisen perusteet 3 op				3					
Johtamissuunnittelun perusteet 3 op					3				
Sammutus- ja pelastustekniikka I 7 op	7								
Sammutus- ja pelastustekniikka II 2 op		2							
Palofysiikan jatkokurssi 2 op			2						
Vaaralliset aineet 6 op			6						
Ensihoito 3 op			3						
Viestiliikenne ja häketoiminta 2 op		2							
PELASTUSTOIMINTA YHT.	7	8	18,5	4,5	3	0	0	0	41
41									
HALLINTO JA JOHTAMINEN (29 op)									
Oman johtajuuden kehittäminen 3 op	3								
Pelastustoimi ja julkinen hallinto 4 op			4						
Toimialan hallinto ja talous 6 op				6					
Ensihoidon hallinto				3					
Henkilöstöjohtaminen 5 op					5				
Pelastustoimen varautuminen ja valmiussuunnitelu					4				
Muutosjohtaminen 3 op					3				
Päällystön etiketti ja käyttäytyminen 1 op					1				
HALLINTO JA JOHTAMINEN YHT.	3	0	4	9	13	0	0	0	29
29									
YHTEISET AMMATTIOPINNOT YHT.	12	17	25,5	32,5	20	0	0	0	107

5 PALOPÄÄLLYSTÖN KOULUTUSOHJELMAN OPINTOJAKSOT

5.1 PERUSOPINNOT

5.1.1 Johdatus amk-opintoihin (2 op)

Inledning till yrkeshögskolestudier (2 sp)

Introduction to UAS Studies (2 cu)

JOHDA

Tavoitteet	Opiskelija tuntee koulutuksen merkityksen pelastustoimen kehitykselle. Hän tietää ammattikorkeakoulujärjestelmän perusteet ja tuntee oman koulutusohjelmansa. Opiskelija omaksuu ammattikorkeakoulussa vaadittavan opiskelutekniikan sekä osaa valita omaa oppimistaan parhaiten tukevia hyviin oppimistuloksiin johtavia oppimisstrategioita. Opiskelija pystyy käyttämään opiskeluissaan yleisimpiä tietojenkäsittely ohjelmia sekä osaa käyttää opiskeluissa sähköisiä oppimisympäristöjä.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> • ammattikorkeakoulujärjestelmä • palopäällystön koulutusohjelman tavoitteet ja rakenne • ammattietiikka • opiskelutaito • atk-perusteita • HOPS
Suoritustapa	osallistuminen luennoille, oppimistehtävät
Arviointi	hylätty/suoritettu
Vastuuopettaja	Kimmo Vähäkoski

5.1.2 Ruotsi (6 op)

Svenska för räddningsbranschen (3 op)

RURÄD

Tavoitteet	Opiskelija osaa kertoa omasta koulutuksestaan ja hallitsee oman alansa keskeistä sanastoa. Hän osaa kertoa pelastusalasta ja sen toiminnasta. Hän tuntee kielialueen kulttuuria. Hän kehittää suullista ja kirjallista kielitaitoaan.
------------	---

Sisältö

- pelastusalan koulutus Suomessa
- pelastustoimi Suomessa

- valistaminen
- pelastusalan tekstit
- suullinen ja kirjallinen viestintä

Suoritustapa	Lähiopetus, suulliset ja kirjalliset harjoitukset, itsenäinen opiskelu, suulliset ja kirjalliset kokeet. Puheharjoituksissa läsnäolo 80 %.
Kirjallisuus	Opintomoniste
Arviointi	0 - 5
Esitiedot	Stödkurs i svenska tai vastaavat taidot.
Vastuuopettaja	Birgitta Ahtonen

Svenska för brandingenjörer (3 op) RUBRA

Tavoitteet	Opiskelija perehtyy oman alansa keskeisen erityissanaston ja tutustuu ammattikirjallisuuteen. Hän selviytyy erilaisista työelämän tilanteista, palotarkastuksesta ja tiedottamisesta. Hän pystyy seuraamaan oman alansa uutisointia. Hän vahvistaa suullista ja kirjallista kielitaitoaan.
------------	--

Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> • työpaikan haku • palotarkastus • ensihoito • johtaminen ja johtajuus • tiedottaminen • pelastusalan tekstit • suullinen ja kirjallinen viestintä
---------	--

Suoritustapa	Lähiopetus, suulliset ja kirjalliset harjoitukset, itsenäinen opiskelu, suulliset ja kirjalliset kokeet. Puheharjoituksissa läsnäolo 80 %.
Kirjallisuus	Opintomoniste
Arviointi	0 – 5
Esitiedot	Svenska för räddningsbranschen
Vastuuopettaja	Birgitta Ahtonen

HUOMIOITAVAA!

Ruotsin opintojakson Svenska för brandingenjörer suorittaminen arvosanoilla kiitettävä, hyvä tai tyydyttävä korvaa tutkinnon, jossa osoitetaan hyvää tai tyydyttävää taitoa valtionhallinnon vaatimasta kielitutkinnosta perustuen lakiin (424/2003) julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta ja valtioneuvoston asetukseen suomen ja ruotsin kielen taidon osoittamisesta valti-

onhallinnossa (481/2003). Sekä suullisista että kirjallisista taidoista tulee tutkintotodistukseen arvosana tyydyttävä tai hyvä.

5.1.3 Englanti (6 op)

English for Rescue Services (3 op) ENGRE

Tavoitteet	Opiskelija osaa kertoa omasta koulutuksestaan ja hallitsee oman alansa keskeistä sanastoa. Hän osaa kertoa pelastusalasta ja sen toiminnasta. Hän tuntee kielialueen kulttuuria. Hän kehittää suullista ja kirjallista kielitaitoaan.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> • pelastusalan koulutus Suomessa • pelastustoimi Suomessa • palotarkastus • valistaminen • pelastusalan tekstit • suulliset ja kirjalliset viestintätilanteet
Suoritustapa	Lähiopetus, suulliset ja kirjalliset harjoitukset, itsenäinen opiskelu, suulliset ja/tai kirjalliset kokeet. Puheharjoituksissa läsnäolo 80 %.
Kirjallisuus	Opintomoniste
Arviointi	0 - 5
Esitiedot	Update your English tai vastaavat tiedot.
Vastuuopettaja	Birgitta Ahtonen

English for Fire Officers (3 op) ENGOF

Tavoitteet	Opiskelija osaa kertoa työhönsä liittyvistä asioista ja hakea työpaikkaa. Hän hallitsee oman alansa ammatilliseen erityissanastoon ja pysyy seuraamaan oman alansa ammattikirjallisuutta. Hän syventää suullista ja kirjallista kielitaitoaan.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> • työpaikan haku • palotarkastus • tiedottaminen • abstraktin kirjoittaminen • pelastusalan tekstit • suullinen ja kirjallinen viestintä
Suoritustapa	Lähiopetus, suulliset ja kirjalliset harjoitukset, itsenäinen opiskelu,

suulliset ja kirjalliset kokeet. Puheharjoituksissa läsnäolo 80 %.

Kirjallisuus	Opintomoniste
Arviointi	0 - 5
Esitiedot	English for Rescue Services
Vastuopettaja	Birgitta Ahtonen

5.1.4 Suomen kieli ja viestintä (5 op)
 Finska språket och kommunikation (5 sp)
 Finnish Language and Communication (5 cu)
 SUOMI

Viestintätaitojen perusteet (2 op)

Tavoitteet	Opiskelija osaa laatia tilanteeseen, tavoitteisiin ja median sopivan tekstin. Opiskelija on perehtynyt lähteiden käyttöön. Opiskelija taitaa tekstien muokkaamisen ja viimeistelyn. Opiskelija osaa laatia asiakirjoja ja ammatillisia kirjoitelmia. Opiskelija taitaa esiintymistaidon. Hän tietää nonverbaalisen ilmaisun merkityksen viestintätilanteessa.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> • kirjalliset tehtävät • lähdeviitteet • asiatyyli • asiakirjat • tekstien muokkaaminen eri tarkoituksiin (tavoite, lukija, media) • esityksen valmistelu • esiintyminen • palautteen antaminen ja vastaanottaminen
Suoritustapa	luennot, ryhmätyöt, oppimistehtävät
Kirjallisuus	Sovitaan opintojakson alussa.

Viestintä päätöksenteossa (1 op)

Tavoitteet	Opiskelija tietää, kuinka tiimissä viestitään. Hän taitaa keskustelutaidon sekä kokous- ja neuvottelutaidon perusteet. Opiskelija osaa esiintyä tavoitteellisesti.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> • tiimiviestinnän perusteet • kokoustaito • neuvottelutaito
Suoritustapa	luennot, ryhmätyöt, portfolio
Kirjallisuus	Sovitaan opintojakson alussa.

Tutkimusviestintä (2 op)

Tavoitteet	Opiskelija osaa laatia opinnäytetyön. Hän osaa kirjoittaa kielenhuollollisesti moitteettoman opinnäytetyön. Hän taitaa lähdeaineiston käyttämisen ja siihen liittyen viittaustekniikan ja lähdeluettelon laatimisen.
------------	--

Sisältö

- raportin rakenne
- raportin osat
- referointi
- tekstiviitteet
- lähteiden merkitseminen
- raportin kieli
- opinnäytetöihin tutustuminen, opponointi

Suoritustapa

luennot, ryhmätyöt, oppimistehtävät

Kirjallisuus

Hirsjärvi, S., Remes, P. ja Sajavaara, P. 2007. *Tutki ja kirjoita*. 13., osin uudistettu painos. Kirjayhtymä Oy. Helsinki.

Arviointi

Jokainen osuus arvioidaan 0 - 5. Opintojakson lopullinen arvosana muodostuu näistä osa-arvioista.

Vastuuopettaja

Raija Honkanen

5.1.5 Matematiikka 1, matematiikka 2, fysiikka ja kemia (10 op)

Matematik 1, 2, fysik och kemi (10 sp)

Mathematics I, II, Physics and Chemistry (10 cu)

MAFYKE

Matematiikka 1 (3 op)

Tavoitteet	Opiskelija tuntee matematiikan peruskäsitteet ja laskutoimitukset ja osaa käyttää matemaattisia perusmenetelmiä ongelmien ratkaisussa.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> • lausekkeiden käsittely (polynomien laskusäännöt, potenssilausekkeet, murtolausekkeet, juurilausekkeet) • yhtälöt (ensimmäisen, toisen ja korkeamman asteen yhtälöt, murto- ja juuriyhtälöt, epäyhtälöt) • geometria • funktiot (trigonometriset funktiot, potenssi- ja eksponenttifunktiot, logaritmifunktiot) • funktioiden kuvaajat • vektorit • ongelmanratkaisu
Suoritustapa	alkukoe, lähiopetus ja itsenäinen opiskelu, laskuharjoitukset ja koe
Kirjallisuus	Henttonen, J., Oinonen, J. ja Uusitalo, S. 2007. <i>Tekniikan matematiikka 1</i> . 2.-4. painos. Edita. Helsinki.
Arviointi	0 - 5 Alkukokeen hyväksytysti (min. 75 % pisteistä) suorittaminen korvaa opintojakson.
Vastuuopettaja	Kyösti Survo

Matematiikka 2 (3 op)

Tavoitteet	Opiskelija osaa käyttää vaativia matemaattisia menetelmiä (derivointi, integrointi) ongelmien ratkaisussa. Hän osaa soveltaa niitä myös työelämän tarpeisiin. Opiskelija osaa todennäköisyyslaskentaa ja tilastomatematiikkaa.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> • funktion raja-arvo ja jatkuvuus • derivointi ja sen sovellutukset • integrointi ja sen sovellutukset • todennäköisyyslaskentaa: klassinen ja tilastollinen todennäköisyys, tapausten yhdistäminen, jakaumat

- tilasto-oppia: tilastolliset tunnusluvut, estimointi, luottamusväli ja tilastolliset testit

Suoritustapa	lähiopetus ja itsenäinen opiskelu, laskuharjoitukset ja koe
Kirjallisuus	Henttonen, J., Oinonen, J. ja Uusitalo, S. 2007. <i>Tekniikan matematiikka 1</i> . 2.-4. painos. Edita. Helsinki. Henttonen, J., Peltomäki, J. ja Uusitalo, S. 2006. <i>Tekniikan matematiikka 2</i> . 2. tai uudempi painos. Edita. Helsinki.
Arviointi	0 - 5
Vastuuopettaja	Kyösti Survo

Fysiikka (2 op)

Tavoitteet	Opiskelija ymmärtää fysiikan käsitteet ja osaa ratkaista fysiikan alueen ongelmia. Hän osaa soveltaa niitä myös työelämän tarpeisiin.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> • fysikaaliset suureet • mekaniikka, liike • voima, Newtonin lait ja niiden soveltaminen • kitka • impulssi ja liikemäärä • työ, teho ja energia • kimmoisuus • nesteiden ja kaasujen statiikka ja virtaukset • lämpöenergia, lämpölaajeneminen, lämmön siirtyminen • ideaalikaasu
Suoritustapa	lähiopetus, itsenäinen opiskelu, laskuharjoitukset ja koe
Kirjallisuus	Suvanto, K. 2005. <i>Tekniikan fysiikka 1</i> . 1. - 4. painos. Edita. Helsinki.
Arviointi	0 - 5
Vastuuopettaja	Kyösti Survo

Kemia (2 op)

Tavoitteet	Opiskelija ymmärtää kemian peruskäsitteet ja osaa ratkaista kemian alueen ongelmia.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> • aineen rakenne

- kemiallinen sitoutuminen
- kemialliset reaktiot, ainemäärä ja ainemäärälaskut
- aineen olomuodot
- palaminen, savukaasulaskut
- hapot ja emäkset
- orgaaninen kemia

Suoritustapa	alkutesti, lähiopetus ja itsenäinen opiskelu, laskuharjoitukset ja koe.
Kirjallisuus	Antila, A-M., Karppinen, M., Leskelä, M., Mölsä, H. ja Pohjakallio, M. 2003. <i>Tekniikan kemia</i> . 7. tai uudempi painos. Edita. Helsinki.
Arviointi	0 - 5
Vastuuopettaja	Kyösti Survo

5.1.6 Opettamisen perusteet (3 op)

Grunderna i didaktik(3 sp)

Basics in Didactics (3 cu)

OPETT

Tavoitteet	Opiskelija osaa suunnitella, toteuttaa ja arvioida oppimis- ja ohjaustapahtumia hyödyntäen teoreettista tietoa erilaisista oppimiskäsitteistä ja niihin liittyvistä opetusmenetelmistä. Opiskelija tietää ihmisen kasvun, kehityksen ja elämänkulun sekä elinikäisen oppimisen merkityksen osaamisen hallinnassa.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> • koulutuksen suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi (1 op) • kasvu, kehitys ja elämäntapa elinikäisessä oppimisessä (1 op) • opetusharjoitus (1 op)
Suoritustapa	Lähiopiskelu, oppimistehtävät sekä oppimistapahtuman suunnittelu ja toteutus. Opintojakso toteutetaan osittain (1 op) yhteistyössä viestintätaitojen opintojakson kanssa.
Kirjallisuus	Ilmoitetaan opintojakson alussa.
Arviointi	Arviointi on asteikolla hyväksytty/hylätty. Hyväksytty suoritus edellyttää 100 % osallistumista oppimistapahtumiin sekä oppimistehtävien menestyksellistä suorittamista.
Vastuuopettaja	Salla Tikkanen

5.1.7 Liikuntakasvatus (4 op)

Gymnastik och hälsokunskap 4 sp

Physical Education 4 cu

LIIKU

Tavoitteet	Opiskelija ymmärtää fyysisen toimintakyvyn yhteyden pelastajan terveyteen ja työkykyyn. Hän osaa tehdä liikuntasuunnitelman palokunnan henkilöstölle. Lisäksi opiskelija osaa suunnitella ja toteuttaa yksittäisen liikuntaharjoituksen sekä pystyy suunnittelemaan ja toteuttamaan omaa terveyttään ja suorituskykyään tukevan ohjelman.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> • palomiesliikunnan perusteet (1 op, lähiopetusosuus 12 tuntia) • fyysisen toimintakyvyn kehittäminen ja testaaminen pelastustoiminnan erityisvaatimukset huomioiden (2 op, lähiopetusosuus 24 tuntia) Jakso sisältää sport folio-oppimistehtävän tekemisen. • kirjallisuustentti (1 op, ei lähiopetusta)
Suoritustapa	lähiopetus, oppimistehtävät, kirjatentti

Kirjallisuus	<p>Rehunen, S. 1997. <i>Terveys ja liikunta</i>. Gummerus. Jyväskylä.</p> <p>Heikinaro-Johansson P. 2003. <i>Näkökulmia liikuntapedagogiikkaan</i>. WS Bookwell Oy. Porvoo.</p> <p>Kinnunen, K. 2002. <i>Palomiesliikunta</i>. Pelastusopiston julkaisuja (1).</p> <p>Kinnunen K. (toim.) 2004. <i>Pelastushenkilöstön fyysisen työkyvyn seuranta- ja ylläpito-ohje</i>. Pelastusopiston julkaisuja (22).</p>
Vastuuopettaja	Kari Kinnunen
5.1.8	Palofysiikan perusteet (2 op)
	Grunderna i brandfysik (2 sp)
	Basics in Fire Physics (2 cu)
	PFYPE
Tavoitteet	Opiskelija tuntee onnettomuustilanteissa vaikuttavat fysikaaliset tekijät, palamisen perusteet ja palon kehittymisen mekanismit sekä sammutteet ja vedenkuljetuksen fysikaaliset perusteet.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> • palamisen perusteet • mekaniikkaa ja lämpöoppia • rakennuspalon kehittyminen • sammutusmenetelmät • palamistuotteet, savunmuodostus ja savunpoisto • vedenkuljetus • rakennuspalon sammuttaminen • demonstraatiot
Suoritustapa	lähiopetus, itsenäinen opiskelu, oppimistehtävät ja koe.
Kirjallisuus	Hyttinen, V. <i>Palofysiikka</i> . SPEK. Helsinki. 2008 Luentomonisteet.
Arviointi	Opintojakso arvioidaan asteikolla 0 – 5.
Vastuuopettaja	Ari Mustonen

5.1.9 Rakennustekniikka (2 op)
 Byggnadsteknik (2 sp)
 Building Techniques (2 cu)
 RAKTE

Tavoitteet	Opiskelija pystyy lukemaan ja ymmärtämään erilaisia rakennuspiirustuksia. Hän tuntee yleisimmät rakennustyyppit, rakenneratkaisut ja rakennusaineet sekä niiden käyttäytymisen palo- ja onnettomuustilanteissa sekä osaa soveltaa näitä tietoja käytäntöön. Opiskelija ymmärtää lämpö-, vesi-, ilmastointi- ja sähkörakennustekniikan yhteyden muuhun rakentamiseen palo- ja pelastustoiminnan osalta. Hän tuntee rakentamisprosessin peruspiirteet sekä pelastusviranomaisen osuuden rakentamisen ohjauksessa.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> • rakennuspiirustusten luku • rakentamisprosessi ja rakentamisen ohjaus • rakenteet ja materiaalit • lämpö-, vesi-, ilmastointi- ja sähkörakennustekniikan yhteys palo- ja pelastustoimeen • tulipalo rasisustekijänä
Suoritustapa	oppitunnit, harjoitukset ja koe
Kirjallisuus	<p><i>Rakennusten paloturvallisuus & Paloturvallisuus korjausrakentamisessa</i> 2013. Ympäristöopas 39. Uusittu painos. Ympäristöministeriö. (teos on valmisteilla ja pitäisi ilmestyä kesällä 2013)</p> <p>Suomen RakMK osa E7 Opintomonisteet</p>
Arviointi	Opintojakso arvioidaan kokeen perusteella asteikolla hyväksyty/hylätty.
Vastuuopettaja	Ismo Kärkkäinen

5.1.10 Informaatiotekniikka pelastustoimessa (4 op)
 IT i räddningsväsendet (4 sp)
 IT in the Rescue Services (4 cu)
 INFOR

Tavoitteet	Opiskelija tuntee tieto- ja informaatiotekniikan käytön tarpeet ja pelastustoimen erityisvaatimukset sen käytölle. Hän tuntee keskeiset teknologiat ja niiden hyödyntämismahdollisuudet. Opiskelija tuntee pelastustoimen normaali- ja poikkeusolojen tietojärjestelmät. Opiskelija perehtyy pelastustoimen resurssi- ja onnettomuustilastojärjestelmä PRONTOon. Opiskelija oppii järjestelmän tarkoituksen sekä järjes-
------------	--

telmällä ylläpidettävän toimenpiderekisterin tarkoituksen, ylläpidon ja hyödynnettävyyden.

Sisältö

- johdanto
- informaatiotekniikan käyttötarpeet ja mahdollisuudet
- paikkatieto, digitaaliset kartat, paikannus
- tietoverkot ja tiedonsiirto
- operatiiviset järjestelmät
- tietoturva
- toimenpiderekisterin historiaa
- toimenpiderekisteriin liittyvä lainsäädäntö
- PRONTO-järjestelmän ominaisuudet
- rekisteritietojen kirjaus PRONTOon rekisteritietojen hyödynnettävyys

Suoritustapa lähiopetusta, itsenäistä opiskelua, oppimistehtäviä

Kirjallisuus Sovitaan opintojakson alussa.

Vastuuopettaja Kari Junttila

5.1.11 Sisäisen turvallisuuden perusteet (3 op)

Grunderna till den inre säkerheten (3sp)

Basics in Internal Safety 3 cu

STUPE

Tavoitteet

Opintojakso antaa opiskelijoille perusteita seurata, ymmärtää ja analysoida Suomen turvallisuusympäristöön ja sisäiseen turvallisuuteen vaikuttavia linjauksia ja muita tekijöitä sekä pelastustoimen roolin siinä. Opintojakson suoritettuaan opiskelija tuntee Suomen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan ja sisäisen turvallisuuden keskeiset linjaukset ja tavoitteet, niiden toteuttamista koskevat strategiat, ohjelmat ja keskinäisriippuvuudet.

Sisältö

- Oppimistavoitteen saavuttamiseksi opiskelijat perehtyvät:
- turvallisuuspolitiikkaan ja sen lähestymistapojen perusteisiin,
 - turvallisuuden monimuotoisuuteen,
 - EU:n ja valtion turvallisuuslinjauksiin ja -tavoitteisiin ja niitä toteuttaviin strategioihin ja näiden välisiin yhteyksiin,
 - Suomen kansalliseen turvallisuusympäristöön ja sisäiseen turvallisuuteen vaikuttaviin keskeisiin tekijöihin sekä
 - sisäisen turvallisuuden ohjelman toimeenpanoon ja sen arviointiin.

Suoritustapa	<p>Opintojakson suorittaminen perustuu itsenäiseen opiskeluun. Opintojaksolla hyödynnetään Moodle -verkko-oppimisympäristöä. Opintojakson suoritus edellyttää perehtymistä kirjallisuuteen, artikkeleihin ja muuhun opetusmateriaaliin sekä oppimistehtäviin liittyvien kirjallisten tehtävien hyväksytyä suorittamista annetussa aikataulussa.</p> <p>Perusteet ja ohjeet opintojakson suorittamisesta ja ohjauksesta annetaan ennen sen alkua lähiopetustunneilla (2 h).</p>
Kirjallisuus	<p>Suomen turvallisuus- ja puolustuspolitiikka 2012. Valtioneuvoston selonteko VNS 5/2012 (Tai uusin selonteko/vast.).</p> <p>Yhteiskunnan turvallisuusstrategia. (Uusin)</p> <p>Euroopan unionin sisäisen turvallisuuden strategia (Uusin)</p> <p>Sisäisen turvallisuuden ohjelma. (Uusin ja aiemmat ohjelmat)</p> <p>Sisäisen turvallisuuden ohjelman seurantaraportit. (Uusin ja aiemmat raportit)</p> <p>Sisäisen turvallisuuden toimintaympäristö murroksessa. Kehityksen suuntalinjat ja strategiset haasteet. Sisäasiainministeriön julkaisu 27/2010.</p> <p>Turvallinen ja moniarvoinen Suomi - sisäinen turvallisuus ja maahanmuutto 2020. Sisäasiainministeriön julkaisu 25/2010. (Uusin).</p> <p>Pelastustoimen strategiat 2015 ja 2025. (Tai uusin.)</p> <p>Muu vastuuopettajan osoittama ajankohtainen kirjallisuus, artikkelit ja opetusmateriaali.</p>
Arviointi	0 - 5. Opintojakson arviointi perustuu oppimistehtävien arviointiin.
Vastuuopettaja	Jussi Korhonen

5.2 YHTEISET AMMATTIOPINNOT

Onnettomuuksien ehkäisy

5.2.1 Onnettomuuksien ehkäisyn perusteet (2 op)

Grunderna i förebyggande av olyckor (2 sp)

Basics in Accident Prevention (2 cu)

ONNEH

Tavoitteet	Opiskelijalle muodostuu kokonaiskäsitys onnettomuuksien ehkäisyn asemasta pelastustoimessa, tuntee onnettomuuksien ehkäisyn perusteet ja tutustuu keskeisiin onnettomuuksien ehkäisyn menetelmiin ja työtapoihin.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> • turvallisuuskulttuuri ja riskienhallinta • valistus- ja turvallisuuskoulutus • palotarkastus • rakenteellinen paloturvallisuus • palotekniset laitteet • ympäristöturvallisuus
Suoritustapa	luennot, oppimistehtävät, verkko-opetus ja tentti.
Kirjallisuus	<p>Pelastuslaki (379/2011) Onnistumisen iloa - Turvallisuuden hyviä käytäntöjä SM34/2010-hallitusohjelma</p> <p>Somerkoski, B. ja Järvensivu, K. 2003. <i>Tulipalojen ja onnettomuuksien ennaltaehkäisy</i>. SPEK. Helsinki.</p> <p>Luentomonisteet.</p>
Arviointi	hyväksytty/hylätty oppimistehtävien perusteella
Vastuuopettaja	Pertti Miettinen

5.2.2 Riskienhallinta (5 op)

Riskhantering (5 sp)

Risk Management (5 cu)

RISKI

Tavoitteet	Opiskelija tuntee riskikäsitteet ja riskienhallinnan teoreettisen taustan. Opiskelija tuntee yleisimmät riskienhallintamenetelmät sekä erityisesti palo- ja pelastusalan riskianalyysimenetelmän ja palvelutason määrittämisen periaatteet. Opiskelija pystyy soveltamaan paikkatieto- ja riskianalyysimenetelmiä ulkoisten riskikohteiden kartoituksessa ja arvi-
------------	--

oimisessa sekä hyödyntämään riskianalyysijä pelastuslaitoksen sisäisen toiminnan suunnittelussa ja työturvallisuuden huomioimisessa.

Sisältö

- riskienhallinnan teoreettinen tausta
- pelastustoimen riskianalyysit ja palvelutason määrittäminen
- riskienhallintaprosessit teollisuudessa, vakuutustoimessa ja SEVESO II –kohteissa
- työriskin arviointi
- riskienhallinnan soveltaminen pelastuslaitosten toiminnan suunnitteluun

Suoritustapa

Luennot ja harjoitukset, yhteistoiminnallinen oppiminen, hyväksytysti suoritettavat oppimistehtävät ja verkko-opetus, tentti

Edeltävät opinnot

Informaatiotekniikka

Kirjallisuus

Pelastustoimen strategia 2015 (2025)

Sisäisen turvallisuuden hallitusohjelmat I-III: Arjen turvaa (2004) ja turvallinen elämä jokaiselle (2008), Onnistumisen iloa - turvallisuuden hyviä käytäntöjä (2010) , Pelastuslaitosten osallistuminen sisäisen turvallisuuden ohjelman toimeenpanoon - väliarviointi 2011.

Allinniemi, J. 1994. *Uhat ja mahdollisuudet*. Yliopistopaino. Helsinki.

Kuusela, H. ja Ollikainen, R. 1998. *Riskit ja riskienhallinta*.

Juvonen, M. & co. 2008. *Yrityksen riskienhallinta*. Yliopistopaino. Helsinki.

Tillander K. & co 2009. *Paloriskin arvioinnin tilastopohjaiset tiedot*. VTT julkaisuja T2479. Edita, Helsinki.

Esa Kokki. *Palokuolemat ja ihmisen pelastamiset tulipaloissa 2007-2011*. Pelastusopisto tutkimusyksikkö, tutkimusraportti, B3/2011.

Toimintavalmiuden suunnitteluohje (21/2012)

Pelastuslaki (739/2011) ja valtioneuvoston asetus pelastustoimesta (407/2011)

SM asetus erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden ulkoisista pelastussuunnitelmista (406/2011)

Työturvallisuuslaki 738/2002.

TUKES-ohjeet K10-2010: Turvallisuusselvitys, K2-2011: Sisäinen pelastussuunnitelma, K4-2006: Toimintaperiaateasiakirja.

Luennoilla jaettava muu materiaali

Arviointi 0 - 5

Vastuuopettaja Riskienhallinnan opettaja

5.2.3 Turvallisuusviestintä (6 op)
 Säkerhetskommunikation (6 sp)
 Safety Communication 6 cu
 VALVI

Tavoitteet Opiskelija tietää turvallisuusviestinnän ja turvallisuuskoulutuksen merkityksen osana onnettomuuksien ehkäisyä ja oppii näkemään pelastussuunnitelman merkityksen turvallisuusviestinnässä. Hän tietää paloasemien ja pelastuslaitosten toiminta-alueiden valistus- ja turvallisuuskoulutuksen suunnittelun ja johtamisen strategiset perusteet. Hän motivoituu johtamaan ja suunnittelemaan turvallisuusviestintää yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Opiskelija tuntee turvallisuusviestinnän menetelmät ja osaa toteuttaa käytännön viestintä- ja valistustapahtumia erilaisille kohderyhmille.

Sisältö

- turvallisuusviestinnän menetelmät
- pelastusalan turvallisuuskouluttaja koulutus
- pelastuslaitosten valistustoiminnan johtamis- ja toteuttamiskäytännöt
- pelastussuunnitelman rakenne
- yhteistoiminta muiden viranomaisten ja yhteisöjen kanssa (poliisi, sopimuspalokunnat, sosiaali- ja terveystoimi, liikenneturva, media jne.)
- valistus- ja turvallisuuskoulutuksen harjoitukset
- Nou Hätä projekti

Opiskelumenetelmät lähiopiskelu, oppimistehtävät sekä valistus- ja turvallisuuskoulutus-harjoitukset

Kirjallisuus Autere ym. (toim.) 2004. *Pelastuslaitoksen valistustyön suunnittelu*. SM, Pelastusopisto ja Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö. Tammer-Paino Oy. Tampere.

Muu kirjallisuus ilmoitetaan opintojakson alussa.

Arviointi 0 - 5

Vastuuopettaja Ilkka Kaarakainen

5.2.4 Palotarkastuksen perusteet (6 op)

Grunderna i brandsyn (6 sp)

Basics in Fire Inspections (6 cu)

PALPK

Tavoitteet	Opiskelija tuntee valvontaan ja palotarkastuksiin liittyvän lainsäädännön ja valvontasuunnitelman sisältöalueet. Hän osaa suorittaa asuinrakennusten ja niihin rinnastettavien kohteiden sekä valvontakohteiden palotarkastukset. Opiskelija pystyy valvomaan ja ohjaamaan kiinteistön ylläpitoa ja käyttöä palo- ja henkilöturvallisuuden kannalta. Hän osaa valvoa ja opastaa vaarallisten kemikaalien säilytystä ja varastointia. Opiskelija pystyy palotarkastusten ja muun valvonnan yhteydessä tarkastamaan kiinteistön palo- ja pelastustoimintaan liittyvät suunnitelmat sekä arvioimaan omatoimisen varautumisen tasoa. Hän osaa toimia palo- tai onnettomuuspaikalla tutkintaa edistävällä tavalla sekä itsenäisesti että yhteistoiminnassa eri viranomaisten ja yhteistyöryhmien kanssa. Opiskelija pystyy hyödyntämään valvonta- ja palotarkastustietoja sammutus- ja pelastustehtävissä.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> • onnettomuuksien ennaltaehkäisy, asiakaspalvelu ja viranomaisyhteistyö • omatoimisen varautumisen arviointi • valvontamenetelmät asuinrakennuksissa • palotarkastus tavanomaisissa valvontakohteissa • kiinteistön huolto- ja kunnossapito ja käyttö pelastustoimen kannalta • palotarkastus sammutus- ja pelastustehtävien johtamisen välineenä • vaarallisten kemikaalien säilytys, varastointi ja valvonta • palontutkinnan perusteet
Suoritustapa	Oppitunnit, tarkastusharjoitukset, oppimistehtävät ja tentti
Kirjallisuus	<p>Palo- ja rakennuslainsäädäntö 2012. Taskukirja. Suomen kalenterit Oy.</p> <p>Jämsä, J. 2006. <i>Pientalon palotarkastus</i>. Pelastusopiston julkaisu 1/2006. Pelastusopisto. Kuopio. (suositus)</p> <p>Nurmi, V-P. 2005. <i>Palontutkinnan perusteet</i>. Suomen Palopäällystöliitto. Helsinki.</p> <p>Muu ilmoitettu kirjallisuus.</p>
Arviointi	0 - 5
Vastuuopettaja	Ismo Kärkkäinen

5.2.5 Rakenteellinen paloturvallisuus (6 op)

Konstruktiv brandsäkerhet (6 sp)

Structural Fire Safety 6 cu

RAKPA

Tavoitteet	<p>Opiskelija tuntee rakentamisen paloturvallisuuden säädöshierarkian ja pelastuslaitoksen roolin rakennusvalvonnan asiantuntija-apuna rakennuslupakäsittelyn ja rakentamisen prosessissa.</p> <p>Hän tuntee ja osaa soveltaa rakenteellista paloturvallisuutta koskevia säädöksiä käytännössä ja pystyy antamaan asiantuntijana ohjausta ja neuvontaa säädösten soveltamisesta rakennusten suunnittelijoille, rakentajille ja muille viranomaisille.</p> <p>Opiskelija tuntee rakennusten paloturvallisuusratkaisujen merkityksen työturvallisuudelle ja taktiikalle sammutus- ja pelastustoiminnan johtamisessa ja pystyy hyödyntämään tietoaan johtamistilanteissa.</p> <p>Hän osaa myös hyödyntää rakenteellisen paloturvallisuuden tietämystään tulevaisuudessa onnettomuuksien ehkäisyn kehittämisessä.</p>
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> • rakenteellista paloturvallisuutta koskevat säädökset ja käsitteistö • rakenteellisen paloturvallisuuden keinot syttymisen estämiseen, palon kehittymisen rajoittamiseen, palon leviämisen estämiseen sekä poistumisen turvaamiseen palotilanteessa • rakenteellisen paloturvallisuuden keinot sammutus- ja pelastustehävien helpottamiseksi • rakennuksen paloluokan määrittäminen, palo-osastoinnin periaatteet, rakennusten suojaustasot, uloskäytävien suunnittelu rakennuksissa sekä rakenteille ja laitteille asetettavat vaatimukset • rakenteellinen paloturvallisuus erityiskohteissa ja korjausrakentamisessa
Suoritustapa	lähiopetus, määräysten soveltamisharjoitukset, oppimistehtävät, tentit
Kirjallisuus	<p>Suomen RakMK:n osat E1, E2, E4, E7 ja E9 uusimmat versiot</p> <p><i>Rakennusten paloturvallisuus & Paloturvallisuus korjausrakentamisessa.</i> Ympäristöopas 39. Uusin painos. Ympäristöministeriö.</p> <p><i>Ilmanvaihtolaitteistojen paloturvallisuusopas.</i> Suomen LVI-liitto ry</p> <p>Opintomonisteet.</p> <p>Vapaaehtoinen: Suomen Rakennusinsinöörien Liitto RIL ry:n julkaistut Rakenteellinen paloturvallisuus I – IV</p>
Arviointi	0 – 5. Arviointi perustuu opintojakson tentteihin ja oppimistehtäviin.
Vastuuopettaja	Heikki Nupponen

5.2.6 Paloturvallisuustekniikan perusteet (5 op)

Grunderna i brandsäkerhetsteknik (5 sp)

Basics in Fire Safety Engineering (5 cu)

PATUPE

Tavoitteet	Opiskelija ymmärtää toiminnallisen paloturvallisuussuunnittelun perusteet ja osaa kriittisesti tarkastella tehtyjä suunnitelmia. Opiskelija tuntee paloturvallisuussuunnitteluprosessin, keskeiset suunnittelutyökalut ja oletettuun palonkehitykseen perustuvan suunnittelun taustalla olevan lainsäädännön. Opiskelija tuntee toiminnallisessa paloturvallisuussuunnittelussa käytettävät matemaattiset perusyhtälöt.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> • palodynamiikan perusteet • oletettuun palon kehitykseen perustuvan suunnittelun perusteet • luotettavuus- ja riskianalyysit paloturvallisuussuunnittelussa • keskeisimpien laskentamenetelmien esittely • simulointiohjelmistojen esittelyä
Suoritustapa	lähiopetus, itsenäinen opiskelu, oppimistehtävät ja koe.
Esitietovaatimukset	Matematiikan, fysiikan, palofysiikan ja tietotekniikan opintojaksot.
Kirjallisuus	RIL 221-2003 Paloturvallisuussuunnittelu. Karlsson, B. <i>Enclosure Fire Dynamics</i> . Luentomonisteet.
Arviointi	0 - 5.
Vastuuopettaja	Kimmo Vähäkoski

5.2.7 Palotekniset laitteistot (3 op)

Brandtekniska apparater (3 sp)

Fire Safety Devices (3 cu)

PALLA

Tavoitteet	Opiskelija ymmärtää paloteknisten laitteistojen olevan tärkeä osa kiinteistöjen turvallisuustekniikkaa ja sitä kautta osa onnettomuuksien ennaltaehkäisyä. Opiskelija tuntee paloteknisiin laitteistoihin liittyvän lainsäädännön ja suunnitteluohjeet. Opiskelija tuntee yleisimmin käytettyjen paloturvallisuuslaitteistojen suunnittelun ja mitoittamisen perustekijät sekä osaa käyttö- ja toimintaperiaatteet. Hän osaa erilaisiin laitteistoihin liittyvät käytännön toimintarutiinit. Opiskelija pystyy palotarkastusten ja muun valvonnan yhteydessä tarkastamaan kiinteistön palotekniset laitteistot ja niihin liittyvät suunnitelmat sekä arvioimaan ja ohjaamaan niiden ylläpitoa asiakaslähtöisesti. Opiskelija tuntee lait-
------------	---

teistojen kunnossapitoon liittyvät tekijät sekä keinot lisätä paloteknis-
ten laitteistojen luotettavuutta.

Sisältö

- suunnittelun ja mitoittamisen perusteet
- käyttö- ja toimintaperiaatteet
- toimintarutiinit
- luotettavuustekijät
- kunnossapito-ohjelmat

Suoritustapa

Oppitunnit, pakolliset harjoitukset, oppimistehtävät ja tentti

Esitietovaatimukset

Rakenteellinen paloturvallisuus-opintojakso

Kirjallisuus

Suomen RakMK:n osat E1, E2 ja E4, uusimmat versiot

*Rakennusten paloturvallisuus & Paloturvallisuus korjausrakentami-
sessa 2003.* Ympäristöopas 39. Uusittu painos. Ympäristöministeriö.

Laki pelastustoimen laitteista, uusin versio

Paloilmoittimia ja sammutuslaitteistoja koskevat asetukset

Paloilmoittimen suunnitteluohje, uusin versio

Sammutuslaitteistojen suunnitteluohje, uusin versio

Vapaaehtoinen: Suomen Rakennusinsinöörien Liitto RIL ry:n julkaisu
Rakennusten savunpoisto

Luentomonisteet

Arviointi

Opintojakso arvioidaan 0-5.

Vastuuopettaja

Ari Mustonen

5.2.8 Ympäristöturvallisuus (2 op)

Miljösäkerhet (2 sp)

Environmental Safety (2 cu)

YMPTU

Tavoitteet

Opiskelijalla on perustiedot ympäristön tilaan vaikuttavista tekijöistä, pelastustoimen mahdollisuuksista torjua ympäristövahinkoja ja pelastustoiminnan aiheuttamista ympäristöhaitoista. Opiskelija tuntee keskeiset ympäristön pilaantumista koskevat käsitteet. Opiskelija tietää keskeisen ympäristölainsäädännön, eri ympäristöviranomaisten tehtävät ja pelastustoimen roolin ympäristövahinkojen ehkäisemisessä.

Sisältö

- ympäristönsuojelun tavoitteet
- ympäristön pilaantuminen ja sen seuraukset
- ympäristölainsäädäntö
- ympäristö-, kemikaalivalvonta- ja pelastusviranomaisen tehtävät ja yhteistyö
- öljyonnettomuudet, muut ympäristöonnettomuudet
- ympäristötiedon haku
- pelastustoimi ympäristövahinkojen torjuna
- pelastustoimi ympäristöhaittojen aiheuttajana

Suoritustapa

lähiopetus, itsenäinen opiskelu, oppimistehtävät

Kirjallisuus

Lainsäädäntö, erityisesti ympäristönsuojelulaki ja jätelaki.
Luentomonisteet.

Arviointi

0 - 5

Vastuuopettaja

Kyösti Survo

5.2.9**Palontutkinta (2 op)**

Brandutredning (2 sp)

Fire Investigation (2 cu)

PALTU

Tavoitteet

Opiskelija näkee palontutkinnan olevan tärkeä osa onnettomuuksien ennaltaehkäisyä. Hän ymmärtää palontutkintaan liittyvän viranomaisyhteistyön merkityksen. Opiskelija osaa toimia palontutkinnan työryhmän jäsenenä oman pelastustoimensa alueella. Hän pystyy vastaamaan työympäristönsä palontutkinnan koulutuksesta, käytännön järjestelyistä sekä käynnistämään riittävät tutkinnalliset alkutoimet palotai onnettomuuspaikalla.

Sisältö

- palontutkinnan viranomaisyhteistyön mahdollisuudet
- palopaikan teknisen tutkinnan erityispiirteet
- palontutkinnan työkalut
- työturvallisuus palontutkinnassa

Suoritustapa

kontaktiopetus ja kehittymistehtävät

Kontaktiopetuksessa käsitellään erilaisia viranomaisyhteistyön mahdollisuuksia sekä teknisen palopaikkatutkinnan vaatimuksia. Opintojaksolla tutustutaan palontutkinnan erilaisiin työkaluihin. Mahdollisuuksien mukaan tutustutaan myös laskennallisen palomitoituksen eri käyttömahdollisuuksiin palontutkinnassa. Oppimistehtävissä oppijat tuottavat tunneilla käsiteltävää oppimisaineistoa omien palontutkinnan kokemuksiensa kautta.

Kirjallisuus	Mangs, J. & Keski-Rahkonen, O. 1997. <i>Palonsyyn selvittäminen 1 – 3</i> . VTT Rakennustekniikka. Helsinki.
	Nurmi, V-P. 2005. <i>Palontutinnan perusteet</i> . Suomen Palopäällystöliitto. Helsinki.
	Kontaktiopetuksessa käytettävät monisteet.
Arviointi	Hyväksytty / hylätty
Vastuuopettaja	Timo Lopenen

Pelastustoiminta

5.2.10 Pelastustoiminnan johtamisen perusteet (4 op)

Grunderna i ledning av räddningsverksamhet (4 sp)

Basics in Leadership of Rescue Activities (4 cu)

PELJP

Tavoitteet	Opiskelija tietää pelastusryhmän suorituskyvyn eri onnettomuustilanteiden pelastustehtävissä ja osaa pelastusryhmän johtamisen perusteet. Opintojakson suoritettuaan opiskelija saa perusteet pelastustoiminnan johtamisen jatko-opiskeluun.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> • pelastusryhmän johtamisen viitekehys • ryhmänjohtajan johtamisprosessi • johtamisviestintä • pelastusryhmän johtaminen eri onnettomuustyypeissä • tekniset piirrosmerkit
Suoritustapa	luennot, ryhmätyöt, johtamisharjoitukset, tentti ja käytännön koe sekä itsenäinen opiskelu
Edeltävät opinnot	Sammutus- ja pelastustekniikan opintojaksot
Kirjallisuus	<p>Miettinen, P. 2003. <i>Pelastusyksikön ensitoimenpiteisiin kuuluvat selviytykset vedenkuljetuksessa</i>. Pelastusopiston julkaisuja 18. Pelastusopisto. Kuopio.</p> <p><i>Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta 407/2011</i>.</p> <p>Saukonoja, I. 2003, <i>Pelastustoiminnan johtamisen perusteita</i>. Luentomoniste. Pelastusopisto. Kuopio.</p> <p>Saukonoja, I. 2004. <i>Viestintä ja käsky</i>. Luentomoniste. Pelastusopisto <i>Pelastustoimen toimintavalmiuden suunnitteluohje</i>. Sisäasiainministeriön julkaisu 21/2012.</p> <p><i>Pelastussukellusohje</i>. Sisäasiainministeriö. Sisäasiainministeriön julkaisu 48/2007.</p> <p><i>Korkealla työskentely pelastustoimessa</i>. Sisäasiainministeriö. 2004. Sarja A 72.</p> <p><i>Ohje pelastustoimen yksikkö- ja kutsutunnuksista</i>. 1/2011</p> <p>Opintojakson aikana jaettava muu materiaali</p>
Arviointi	0 – 5
Vastuuopettaja	Tapio Neuvonen

5.2.11 Pelastusjoukkueen johtaminen (6 op)

Ledning av en räddningspluton (6 sp)

Leading of a Rescue Platoon 6 cu

PELJJ

Tavoitteet	Opiskelija osaa johtaa pelastusryhmää ja pelastusjoukkuetta ja tietää perusvahvuisen pelastusjoukkueen suorituskyvyn eri onnettomuustilanteiden pelastustehtävissä. Opiskelija tuntee erilaiset kriisiorganisaatioiden rakenteet ja osaa taktisten piirrosmerkkien käytön pelastustoiminnassa.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> • pelastustoiminnan organisaatiot ja organisaatiojohtaminen • pelastustoiminnan johtamisen teoreettinen viitekehys ja pelastustoiminnan johtamisprosessi • taktiset merkit ja tilannekuva • taktiikka pelastustoiminnassa • työturvallisuus • pelastusjoukkueen johtaminen eri onnettomuustyypeissä • onnettomuustiedottamisen perusteet
Suoritustapa	luennot, ryhmätyöt, johtamisharjoitukset, tentti ja käytännönkoe sekä itsenäinen opiskelu
Edeltävät opinnot	Pelastustoiminnan johtamisen perusteiden opintojakso
Kirjallisuus	<p>Nieminen, J. 2008. <i>Rakennuspalojen yleispätevät ilmiöt</i>. Pelastusopiston julkaisu A-sarja: Oppimateriaalit 1/2008. Pelastusopisto. Kuopio.</p> <p><i>P3-käsikirja</i> 2007. SPEK. Helsinki.</p> <p>Tutkimus- ja kehittämissyksikkö 2005. <i>Pelastustoiminnan johtaminen</i>. Pelastusopisto. Kuopio.</p> <p>Opintojakson alussa sovittava muu materiaali</p>
Arviointi	0 – 5
Vastuuopettaja	Tapio Neuvonen

5.2.12 Tiedottaminen ja viranomaisyhteistyö pelastustoiminnan johtamisessa (3 op)

Informering och myndighetssamarbete i ledning av räddningsverksamhet (3 sp)
 Informing and Cooperation between Authorities in Leading of Rescue Activities

(3cu)

PELJV

Arviointi Opintojakso arvioidaan 0 - 5. Arvosana muodostuu Tiedottaminen ja Viranomaisyhteistoiminnan johtaminen -osioiden arvioinneista.

Tiedottaminen 1,5 op

Tavoite Opiskelija saa valmiudet pelastuslaitoksen erilaisten tiedotus- ja viestintätehtävien hoitamiseen. Hän ymmärtää suunnittelun merkityksen viestinnässä. Opiskelija hallitsee onnettomuus- ja vaaratilannetiedottamisen. Hän hankkii valmiudet johtaa pelastuslaitoksen tiedottamista.

Sisältö

- joukkoviestimet (media)
- tiedottaminen onnettomuus- ja vaaratilanteissa
- kriisiviestintä
- pelastuslaitosten profilointi
- pelastuslaitosten sisäinen viestintä

Suoritustapa lähiopetus, harjoitukset, oppimistehtävät, tentti

Edeltävät opinnot Pelastusjoukkueen johtaminen -opintojakso

Kirjallisuus Rantala, P. 2007. *Pelastuslaitoksen onnettomuustiedottamisen perusteet*. Pelastusopiston julkaisu 1/2007. Oppimateriaalit. Pelastusopisto. Kuopio.

Vaaratiedoteopas. Sisäasiainministeriön julkaisu 1/2003.

Vastuuopettaja Raija Honkanen

Viranomaisyhteistoiminnan johtaminen 1,5 op

Tavoitteet Opiskelija tietää eri yhteistoimintaviranomaisten tehtävät ja eri vapaaehtoisjärjestöjen normin mukaiset tehtävät pelastustoiminnassa. Hän osaa johtaa näiden yhteistoimintaa onnettomuustilanteissa.

Sisältö

- viranomaisyhteistoiminnan perusteet
- yhteistoimintaviranomaisten ja vapaaehtoisten järjestöjen normitettut tehtävät pelastustoiminnassa
- yhteistoiminnan suunnittelu ja toiminnan johtamisvastuut

Suoritustapa	luennot, harjoitukset, itsenäinen opiskelu, oppimistehtävä ja tentti
Edeltävät opinnot	Pelastusjoukkueen johtaminen -opintojakso
Kirjallisuus	<i>Pelastuslaki 379/2011.</i> <i>Pelastustoiminnan johtaminen 2005.</i> Tutkimus- ja kehittämissyksikkö. Pelastusopisto. Kuopio. Raivio, T., Gilbert, Y. ja Lonka, H. 2006. <i>Viranomaisten varautuminen rankkasadetulvatilanteisiin: Pelastustoiminnan johtokeskustyöskentelyn ja viranomaisten yhteistoiminnan kehittämistarpeet.</i> Gaia. Helsinki. <i>Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta 407/2011.</i> Opintojakson alussa sovittava muu materiaali
Vastuuopettaja	Matti Honkanen
5.2.13	Pelastuskomppanian johtamisen perusteet (3 op) Grunderna i ledning av ett räddningskompani (3 sp) Basics on Leadership of a Rescue Company (3 cu) PELKP
Tavoitteet	Opiskelija osaa pelastustoiminnan johtamis- ja esikuntatyöskentelyn perusteet pelastuskomppanian tasolla sekä osaa ylläpitää tilannekuvaa.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> • pelastustoiminnan johtamien komppanian tasolla • pelastustoiminnan organisaatiojohtaminen • tilannekuva ja tilannetietoisuus • joukkojen kokoaminen, perustaminen ja ryhmittäminen • pelastusoperaation muodot; rinnakkaisoperaatio, perättäisoperaatio ja hajautettu operaatio • esikuntatyöskentely ja esikunnan henkilöstön tehtävät • muiden viranomaistoimintojen organisoiminen (yleisjohto)
Suoritustapa	luennot, johtamisharjoitukset, itsenäinen opiskelu, oppimistehtävä ja tentti
Edeltävät opinnot	Tiedottaminen ja viranomaisyhteistyö pelastustoiminnan johtamisessa opintojakso
Kirjallisuus	Castren M. Ekman S., Martikainen M., Sahi T. ja Söder J. 2007. <i>Suuronnettomuusopas</i> (soveltuvien osien). Kustannus Oy Duodecim. Jyväskylä.

Saukonoja, I. 2004. *Päätöksenteko pelastustoiminnan johtamisessa. Psykologinen näkökulma päätöksentekoon*. Pelastusopiston julkaisu 21. Pelastusopisto. Kuopio.

Sisäasiainministeriö. 2011. *Pelastustoimen VIRVE-viestiohje*, sisäasiainministeriön julkaisu 24/2011. Helsinki.

Opintojakson alussa sovittava muu materiaali

Arviointi 0 - 5

Vastuuopettaja Matti Honkanen

5.2.14 Johtamissuunnittelun perusteet (3 op)

Grunderna i ledningsplanering (3 sp)

Basics in Leadership Planning (3 cu)

JOHSU

Tavoitteet Opiskelija osaa suunnitella pelastustoimen vasteet, taitaa taktisen ja operatiivisen tason johtamissuunnittelun ja osaa hyödyntää moniviranomaistoimintaa pelastustoimessa. Opiskelija vahvistaa taitoaan johtaa pelastusmuodostelmia erityyppisissä onnettomuuksissa.

Sisältö

- vaste- ja johtamissuunnittelun teoreettinen perusta
- sisäinen ja ulkoinen pelastussuunnitelma
- vaste- ja johtamissuunnitelmien hyödyntäminen eri onnettomuustyypeissä
- hälytysohje
- moniviranomaistilanteet
- öljyntorjunta- ja metsäpalosuunnitelma

Suoritustapa luennot, ryhmätyöt, johtamisharjoitukset, itsenäinen opiskelu, oppimistehtävä ja tentti

Edeltävät opinnot Pelastuskomppanian johtamisen perusteiden-opintojakso

Kirjallisuus Nieminen, J. 2008. *Rakennuspalojen yleispätevät ilmiöt*. Pelastusopiston julkaisu A-sarja: oppimateriaalit 1/2008. Pelastusopisto. Kuopio.

Opas pelastustoimen tehtävien hälytysohjeen laatimiseksi. Pelastusopiston julkaisusarja: muut julkaisut 1/2008. Pelastusopisto. Kuopio.

P3-käsikirja 2007. SPEK. Helsinki.

Pelastustoimen tehtävien riskinarvio- ja vasteen määrittäminen hätäkeskuksessa 2008. Pelastusopisto. Kuopio

Ulkoisen pelastussuunnitelman laatiminen. Ohje ja suunnitelmapohja. Sisäasiainministeriön julkaisuja 18/2012.

Pelastustoimen toimintavalmiuden suunnitteluohje. Sisäasiainministeriön julkaisuja 21/2012.

Opintojakson alussa sovittava muu materiaali

Arviointi 0 – 5

Vastuopettaja Tapio Neuvonen

5.2.15 Sammutus- ja pelastustekniikka I (7 op)
 Släcknings- och räddningsteknik I (7 sp)
 Extinguishing and Rescue Techniques I (7 cu)
 SAPE1

Tavoitteet Opiskelija tuntee turvaohjeet sammutus- ja pelastusharjoituksiin sekä ymmärtää työturvallisuuden merkityksen pelastusalan ammatissa. Opiskelija osaa pelastajan suojavaarusteiden sekä paineilmalaitteen käytön. Opiskelija tuntee alkusammutuskaluston ja taitaa sen oikeaoppisen käytön. Opiskelija tuntee pelastajan perustiedot ja -taidot.

Opiskelija tuntee sammutus- ja pelastustekniikan siten, että osaa valita tehokkaan ja turvallisen pelastustoiminnan edellyttämät pelastustekniikat. Hän ymmärtää kaluston huollon merkityksen.

Sisältö

- työturvallisuus, turvaohjeet korkeariskisiin harjoituksiin ja toiminta tapaturma- sekä läheltä piti -tilanteessa
- henkilökohtaiset suojavaarusteet ja hengityssuojaimet
- Pelastusryhmän ensitoimenpiteisiin kuuluvat selvitykset ja vedenkuljetus
- alkusammutus
- ajoneuvokalusto ja hälytysajon teoriaa
- pelastuskaluston tuntemus
- kalustonhuolto
- pelastustekniikka
- sammutustekniikka
- jälkivahinkojen torjunta

Kirjallisuutta

Höök, J. 2009. *Pelastusyksikön jäsenten pelastustekniset perustaidot-2.osa tekniset suoritteet*, Pelastusopiston julkaisu 4/2009. Toinen uusittu painos 2013

Korkealla työskentely pelastustoimessa. Sisäasiainministeriö Pelastusosasto. Sarja A:72.

Miettinen, P. 2007. *Pelastusyksikön ensitoimenpiteisiin kuuluvat selvitukset veden kuljetuksessa*. Pelastusopiston julkaisuja 2/2007.

Nieminen, J. 2003. *Rakennuspalojen yleispätevät ilmiöt*. Pelastusopiston julkaisu 20/2003

Pelastussukellusohje. 2007. Sisäasiainministeriö. Sisäasiainministeriön julkaisuja 48/2007. Helsinki.

Savola, R. 2010. *Savutuuletus pelastustyössä*. Pelastusopiston julkaisu 2/2010

Savolainen, K. 2011. *Pelastustoiminta tieliikenneonnettomuuksissa*. Pelastusopiston julkaisu 1/2011.

Toimintavalmiuden suunnitteluohje. 2012. Sisäasiainministeriö. Pelastusosaston julkaisuja 21/2012. Helsinki.

Sammutus- ja pelastustekniikan luentomonisteeset.

Suoritustapa	lähiopetus, käytännön harjoitukset, tentti
Arviointi	0 – 5
Vastuuopettaja	Vesa Siivonen

5.2.16 Sammutus- ja pelastustekniikka II (2 op)
 Släcknings- och räddningsteknik II 2 (sp)
 Extinguishing and Rescue Techniques II (2 cu)
 SAPE2

Tavoitteet Opiskelija tuntee eri onnettomuustyyppit siten, että osaa valita tehokkaan ja turvallisen pelastustoiminnan edellyttämät sammutus- ja pelastustekniikat ja niitä soveltaen pystyy johtamaan pelastustoimintaa.

Sisältö

- onnettomuuksia pelastustehtävissä
- tulipalojen yleispätevät ilmiöt ja sammutustekniikka
- sammutus- ja pelastustekniikat eri onnettomuustyypeissä
- itsenäistä opiskelua / ryhmätehtävä

Suoritustapa lähiopetusta, oppimistehtäviä, ryhmätyöskentelyä

Edeltävät opinnot Sammutus- ja pelastustekniikka I 7 op

Kirjallisuus Sammutus- ja pelastustekniikka I opintojakson kirjallisuus.

Erikseen annettava materiaali ryhmätehtävää varten

Arviointi Hyväksytty/Hylätty. Osallistuminen harjoitukseen sekä ryhmätyöhön

Vastuopettaja Vesa Siivonen

5.2.17 Palofysiikan jatkokurssi (2 op)

Fortsättningskurs i brandfysik (2 sp)

Extension Course in Fire Physics (2 cu)

PALFY

Tavoitteet	<p>Opiskelija osaa omien havaintojensa pohjalta tehdä kysymyksiä, oletuksia sekä päätelmiä palofysiikan osa-alueiden luonnontieteellisten perusteiden ja käytännön pelastustoiminnan välillä sekä osaa perustella niitä.</p> <p>Opiskelijaa osaa kehittää uusia ja luovia ratkaisuja palofysiikan eri osa-alueilla ilmeneviin ongelmiin.</p>
Sisältö	<p>Opintojakson toteutuksessa pyritään hyödyntämään opiskelijan omia kokemuksia ja persoonallisuutta, mikä tarkoittaa esimerkiksi opiskelijan kannustamista omaan kiinnostuksen kohteisiin palofysiikan alueella, erilaisten kokeilujen tukemista sekä tiedonhankinnan merkityksen korostamista</p> <ul style="list-style-type: none"> • palamisen ja sammumisen mekanismit • vedenkuljetuksen laskenta ja esimerkkitehtäviä • lämmön siirtyminen • sammutteet • suora ja epäsuora sammutus • kokeet ja demonstraatiot
Kirjallisuus	<p>Vaari, J. <i>Sammutustekniikan luonnontieteelliset perusteet</i>.</p> <p>Hyttinen, V. <i>Palofysiikka</i>. SPEK. Helsinki. 2008.</p> <p>Opintomonisteet.</p>
Suoritustapa	lähiopetus, oppimistehtävät ja koe
Esitietovaatimukset	Palofysiikan perusteet -opintojakso
Arviointi	0 – 5
Vastuuopettaja	Ari Mustonen

5.2.18 Vaaralliset aineet (6 op)
 Farliga ämnen (6 sp)
 Hazardous Materials (6 cu)
 VAARA

Tavoitteet	Opiskelija hallitsee vaarallisten aineiden onnettomuuksissa käytettävän torjuntataktiikan. Opiskelija tuntee vaarallisten aineiden torjuntamenetelmät siinä määrin, että osaa johtaa pelastusryhmää ja -joukkuetta vaarallisten aineiden onnettomuustilanteissa. Opiskelija osaa tulkita vaarallisten aineiden merkintäjärjestelmiä ja hyödyntää vaarallisten aineiden tietolähteitä. Opiskelija osaa johtamistoiminnassaan ottaa huomioon onnettomuustilanteissa vaikuttavat yleisimmät kemialliset ilmiöt. Opiskelija tuntee yleisimpien vaarallisten aineiden ominaisuudet ja vaaratekijät. Opiskelija tietää vaarallisten aineiden onnettomuustyyppit ja osaa laskennallisesti arvioida onnettomuuksien seurauksia. Opiskelija tuntee keskeiset vaarallisia aineita koskevat säädökset ja määräykset.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> • vaarallisten aineiden vaaraominaisuudet • vaarallisten aineiden onnettomuudet • onnettomuuksien seurausvaikutukset • vaarallisten aineiden mittaaminen • vaarallisten aineiden tunnistaminen ja lainsäädäntö • vaarallisten aineiden tietolähteet • kemikaalisukellus • vaarallisten aineiden torjuntamenetelmät • vaarallisten aineiden torjuntataktiikka • vaara-alueen määrittely ja leviämismallit • sääoppi
Suoritustapa	lähiopetus ja itsenäinen opiskelu, pakollisia harjoituksia luokassa ja harjoitusalueella, tentti
Kirjallisuus	<p>Lautkaski, R., Teräsmaa, I. 2006. <i>Vaarallisten aineiden torjunta</i>. SPEK. Helsinki.</p> <p>Koivistoinen, K., Salminen, J. 2008. <i>Pelastustoimen kemikaalisukellusopas</i>. Pelastusopisto. Oppimateriaalit 4/2008.</p> <p>Halmemies, S. <i>Vaarallisten aineiden kemia</i>. Pelastusopiston julkaisu 1/2009. Pelastusopisto. Kuopio.</p>
Arviointi	0 - 5
Esitietovaatimukset	Sammutus- ja pelastustekniikka I ja II
Vastuopettaja	Kyösti Survo

5.2.19 Ensihoito (3 op)

Akutvård (3 sp)

Emergency Medical Care (3 cu)

ENSIH

Tavoitteet	<p>Opiskelija tuntee hätäkeskustoiminnan ja porrastetun ensihoitojärjestelmän osana terveydenhuollon päivystyspalveluja. Opiskelija tuntee ensihoidon keskeisimmän käsitteistön ja ensihoidossa yleisimmin tavattavat tilanteet.</p> <p>Opiskelija osaa toimia rationaalisesti ensiminuuttien ajan hätätilapotilaan kohdatessaan sekä tutustuu ensihoidon tutkimus ja hoitomenetelmiin.</p>
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> • Hätäensiapu ja PPE+D • Ensihoidon tehtäväkoodisto • Kuoleman kohtaaminen, elottomuus • Anatomia ja fysiologia • Ensiarvion (ABCDE) tekeminen, sekä sairastuneen ja vammautuneen potilaan tutkiminen ja hoito • Toimenpideharjoitus • Sovellettu harjoitus
Suoritustapa	luennot, pakolliset harjoitukset sekä oppimistehtävä.
Esitietovaatimukset	lukion biologia tai vastaavat tiedot ihmiselimestön toiminnasta
Kirjallisuus	Kinnunen ym. (toim.). <i>Sairaankuljetus ja ensihoidon perusteet</i> . uusin painos. Pelastusopisto ja SPR. Muu materiaali ilmoitetaan myöhemmin.
Vastuopettaja	Pertti Laitinen

5.2.20 Viestiliikenne ja hätäkeskustoiminta (2 op)
Kommunikation och nödcentralverksamhet (2 sp)
Communication and Emergency Response Centre Functions (2 cu)
VIEHÄ

Tavoitteet	Opiskelija tuntee viranomaisradioverkon toiminnot ja pystyy hoitamaan viestiliikenteen käytännössä. Opiskelija tuntee hätäkeskuksen toiminnan.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none">• viranomaisradioverkko (VIRVE)• viestiliikenteen yleiset periaatteet• hätäkeskustoiminnan perusteet
Kirjallisuus	Sovitaan tarkemmin jakson alussa; mm. voimassaoleva viestiliikenneohje (pelastustoimi, viranomaisyhteistoiminta), käyttöohjeet
Suoritus ja arviointi	lähiopetus, itsenäinen opiskelu ja tentti
Vastuunopettaja	Juha-Pekka Iso-Ilomäki

Hallinto ja johtaminen

5.2.21 Oman johtajuuden kehittäminen (3 op)

Utveckling av egen ledarskap (3 sp)

Developing Leadership Skills (3 cu)

OMAJO

Tavoitteet	Opiskelija tuntee johtamiseen, johtamiskäyttäytymiseen, organisaatioon, organisaatiokäyttäytymiseen ja organisaatiokulttuuriin liittyviä teorioita ja malleja. Opiskelija kykenee oman toimintansa arviointiin ja itsensä kehittämiseen sekä ymmärtää organisaatiokäyttäytymistä ja pystyy omalta osaltaan vaikuttamaan organisaation toiminnan kehittämiseen.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> • organisaatio ja organisaatiokäyttäytyminen • organisaatiokulttuuri • johtaminen ja johtamiskäyttäytyminen • esimiestaidot • arvot, visiot ja strategiat johtamisessa • johtamisviestintä • itsetuntemus ja itsensä kehittäminen • henkilökohtainen ”Oman johtajuuden kehittämissuunnitelma”
Suoritustapa	Lähiopetus ja oppimistehtävä tai tentti.
Kirjallisuus	Opintojakson alussa ilmoitettu kirjallisuus
Arviointi	0 - 5
Vastuuopettaja	Jari Vähäkainu

5.2.22 Pelastustoimi ja julkinen hallinto (4 op)

Räddningsväsendet och offentlig förvaltning (4 sp)

Rescue Services and Public Administration (4 cu)

PEMAL

Tavoitteet	Opiskelija tuntee julkisen hallinnon organisaatiot ja niiden tehtävät, perusoikeusjärjestelmän sekä tuntee pelastustoimen hallinnon aseman osana julkista hallintoa. Opiskelija tuntee pelastuslainsäädännön ja pelastustoimen alueen organisaation sekä vapaaehtoisen palokuntatoiminnan toimintaperusteet. Lisäksi tavoitteena on, että opiskelija tutustuu pelastustoimen ajankohtaisiin kehittämishankkeisiin.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> • valtionhallinnon perusteet • kunnallishallinnon perusteet

	<ul style="list-style-type: none"> • Suomi Euroopan unionissa • pelastustoimen lainsäädäntö
Opiskelumenetelmät	<p>Lähiopetus, oppimistehtävät, etäopiskelu ja tentti sekä osallistuminen kunnanvaltuuston kokoukseen, josta opiskelija laatii raportin. Kokoukseen osallistuminen ja raportointi ohjeistetaan opintojakson alussa.</p> <p>Osa itsenäisestä opiskelusta ja oppimistehtävien palautus tapahtuu Moodle-oppimisympäristössä.</p>
Kirjallisuus	<p>Kuntalaki (365/1995) Perustuslaki (731/1999) Pelastuslaki (379/2011) ja valtioneuvoston asetus pelastustoimesta (407/2011) Parviainen M. <i>Pelastustoimen hallinto ja talous</i>. Pelastusopiston julkaisu 3/2008, 2. uudistettu painos 2011. Opiskeltavat luvut ilmoitetaan opintojakson alkaessa.</p> <p>Muu kirjallisuus ja tentittävä aineisto ilmoitetaan opintojakson alkaessa.</p>
Arviointi	Opintojakso arvioidaan 0 - 5.
Vastuuopettaja	Mari Lyyra
HUOMATTAVAA!	Opintojakson suorittaminen on edellytyksenä opintojakson Toimialan hallinto ja talous suorittamiselle.
5.2.23	Toimialan hallinto ja talous (6 op)
	Ekonomi och förvaltning inom verksamhetsområdet (6 sp)
	Administration and Finances (6 cu)
	HALLI
Tavoitteet	Opintojakson suoritettuaan opiskelijalla on perusvalmiudet pelastustoimen alueen keskeisten hallinto- ja taloustehtävien hoitamiseen. Opiskelija on sisäistänyt hyvän hallinnon periaatteet ja suunnittelun merkityksen pelastustoimen talouden ja hallinnon hoidossa. Opiskelija tuntee hankintaprosessin vaiheet ja saa perusvalmiudet pelastustoimen hankintojen valmisteluun ja päätöksentekoon. Opiskelija hallitsee työturvallisuuslainsäädännön keskeisimmät velvoitteet.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> • päätöksenteko ja hallintomenettely pelastustoimessa • pelastustoimen talous ja hankinnat • pelastustoimen henkilöstötieto • työturvallisuuslainsäädäntö
Esitietovaatimukset	Opintojakso Pelastustoimi ja julkinen hallinto tulee olla suoritettu.
Suoritustapa	Lähiopetus, etäopiskelu, oppimistehtävät ja tentti.

Opiskelusta osa toteutetaan Moodle-oppimisympäristössä.

Arviointi Opintojakso arvioidaan 0–5.

Kirjallisuus Hallintolaki (434/2003)
Laki julkisista hankinnoista (348/2007)
Laki kunnallisesta viranhaltijasta (304/2003)
Työturvallisuuslaki (738/2002)
Parviainen M. Pelastustoimen hallinto ja talous. Pelastusopiston julkaisu 3/2008, 2. uudistettu painos 2011, luvut ilmoitetaan opintojakson alussa.

Muu kirjallisuus ja tentittävä aineisto ilmoitetaan opintojakson alussa.
HUOM! ajantasainen lainsäädäntö ja kirjallisuus.

Vastuuopettaja Mari Lyyra

5.2.24 Ensihoidon hallinto (3 op)
Förvaltning av akutvård (3 sp)
Administration of Emergency Medical Care (3 cu)
ENHAL

Tavoite Opiskelija tuntee suomalaisen sosiaali- ja terveystalouden toimintaperiaatteet, sitä säätelevän keskeisimmän lainsäädännön sekä muut keskeiset säädökset.

Opiskelija tuntee ensihoitopalvelun osana porrastettua terveydenhuoltojärjestelmää. Opiskelija tuntee ensihoitopalvelua ohjeistavan lainsäädännön. Opiskelija tuntee ensihoidon palvelutasomäärittelyn sekä laadunvalvonnan periaatteet.

Sisältö

- Terveydenhuoltoa ohjaava lainsäädäntö
- ensihoidon koulutusjärjestelmä
- suomalaisen ensihoidon historia
- ensihoitopalvelu osana porrastettua terveydenhuoltojärjestelmää
- ensihoitopalvelua ohjaava säädösperusta ja muu viranomaisjohtaminen
- lääkinällinen johtaminen
- palvelutasomäärittely ja laadunvalvonta ensihoidon ohjauksessa

Suoritustapa Luennot, oppimistehtävä ja/tai tentti. Opintojakson toteutussuunnitelma esitellään ensimmäisellä oppitunnilla.

Arviointi Opintojakso arvioidaan 0 - 5.

Kirjallisuus Kirjallisuus ja muu tentittävä aineisto ilmoitetaan opintojakson alussa.

Vastuuopettaja Yliopettaja Jouko Gorski

5.2.25 Henkilöstöjohtaminen (5 op)
 Personalledning (5 sp)
 Personnel Management (5 cu)
 HENJO

Tavoitteet	<p>Opiskelija tuntee henkilöstöjohtamisen historian, keskeiset osa-alueet ja toimintaa ohjaavan lainsäädännön.</p> <p>Hän tuntee tiedon ja osaamisen johtamisen periaatteet ja henkilöstön johtamisen tunnuslukujen analysoinnin merkityksen henkilöstöjohtamiseen. Hän osaa etsiä kunnallisesta yleisestä virka- ja työehtosopimuksesta vastauksia yksinkertaisiin henkilöstöalan kysymyksiin. Hän tuntee sisäisen ja ulkoisen viestinnän merkityksen työyhteisön toimintaan, tulokseen ja ilmapiiriin.</p> <p>Opiskelija osaa yleisimmät työhyvinvointia edistävät menetelmät ja osaa kehittää henkilöstön jaksamista edistävää johtamista. Hän tuntee kehityskeskustelujen rakenteen, merkityksen ja seurannan ja osaa kehittää henkilöstön osaamista sen perusteella.</p>
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> • henkilöstöjohtamisen tehtäväkenttä • henkilöstöjohtamista ohjaava lainsäädäntö (ml. KVTES) • työilmapiiri ja työyhteisön hyvinvointi • työnohjaus henkilöstön kehittämismenetelmänä • kehityskeskustelut • tiedon ja osaamisen johtaminen • organisaatioviestinnän eri osa-alueet • henkilöstöjohtamisen haasteet
Suoritustapa	Lähiopetus, ryhmätyöskentely, itsenäinen opiskelu ja oppimistehtävät tai tentti.
Kirjallisuus	Opintojakson alussa ilmoitettu kirjallisuus. Lainsäädännön osalta opettajan ilmoittama aineisto.
Arviointi	0 - 5
Vastuuopettaja	Jari Vähäkainu

5.2.26 Pelastustoimen varautuminen ja valmiussuunnittelu (4 op)
 Beredskap och beredskapsplanering i räddningsväsendet (4 sp)
 Preparedness and Preparedness Planning in the Rescue Services (4 cu)
 VAVSS

Tavoitteet	Opiskelija osaa varautumisen perusteet ja ymmärtää varautumisen taustalla olevien uhkaperusteiden kokonaisuuden. Hän tuntee häiriötilanteiden ja poikkeusolojen riskien analysoinnin erityispiirteet. Opiskelija ymmärtää pelastuslaitoksen roolin muiden viranomaisten varautumisen tukemisessa. Hän tuntee pelastustoimen varautumisen, mukaan lukien varautumisen väestönsuojeluun. Opiskelija kykenee osallistumaan alueellisen pelastustoimen valmiussuunnitelman laatimiseen sekä sen kehittämiseen. Hän ymmärtää valmiusharjoitusten suunnittelun periaatteet ja pystyy toimimaan niissä pelastuslaitoksen edustajana.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> • Varautumisen perusteet • Pelastuslaitoksen varautumistehtävät • Valmiussuunnitteluprosessi • Valmiuden tehostaminen • Pelastuslaitoksen rooli muiden viranomaisten valmiussuunnittelun ja kriisijohtamisen tukemisessa • Valmiusharjoitukset
Suoritustapa	Lähiopetus, itsenäinen opiskelu, oppimistehtävät ja tentti
Kirjallisuus	<p>Valmiuslaki, voimassa oleva</p> <p>Pelastuslaki, voimassa oleva</p> <p>Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta, voimassa oleva</p> <p>Yhteiskunnan turvallisuusstrategia, VN:n periaatepäätös, uusin</p> <p>Ohje alueen pelastustoimen palvelutasopäätöksen sisällöstä ja rakenteesta, SM-2007-03067/Tu-31, 6.6.2008 (tai uusin)</p> <p>Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)</p> <p>Valmiussuunnittelu pelastuslaitoksissa, SM:n julkaisu 26/2007 (tai uusin ohje)</p> <p>Väestön suojaamista koskevat voimassa olevat säädökset ja ohjeet</p> <p>Säteilyvaaratilanteet - toimijoiden vastuut ja tehtävät. Opas. Sisäasiainministeriön julkaisu 38/2012.</p>

Ulkoisen säteilyn valvontaohje pelastusviranomaisille. VAL 3.
5.7.2011. Säteilyturvakeskus. (tai uusin)

Toimintavalmiuden suunnitteluohje, SM, uusin

Pelastustoimen ajoneuvojen ja työkoneiden varaaminen poikkeusoloja varten (ohje), uusin

Sisäasiainministeriön ja puolustusministeriön välinen sopimus menettelytavoista puolustusvoimien osallistuessa pelastustoimintaan sekä muista pelastustointa koskevista yhteistoimintajärjestelyistä, voimassa oleva

Pelastustoiminnan johtaminen, Pelastusopiston julkaisu 23/2005

Muut pelastustoimen varautumista koskevat voimassa olevat ohjeet

Muu vastuuopettajan osoittama ajankohtainen kirjallisuus ja luentomateriaali.

Arviointi

Opintojakso arvioidaan 0–5.

Vastuuopettaja

Pertti Tolonen

5.2.27 Muutosjohtaminen (3 op)
 Förändringsstyrning (3 sp)
 Change Management (3 cu)
 MUUTO

Tavoitteet	Opiskelija tietää periaatteet toiminnan kehittämisessä muutostilanteessa ja osaa johtaa erilaisia muutoksia omassa organisaatiossaan. Opiskelija tuntee erilaisia muutostyyppejä ja -malleja. Hän ymmärtää, miten yksilö reagoi muutoksiin, ja tietää erilaisia toimintatapamalleja organisaation muutostilanteissa. Opiskelija tuntee joitakin ongelmanratkaisumenetelmiä sekä ymmärtää projektitoiminnan ja -johtamisen sekä prosessijohtamisen periaatteita. Hän osaa hyödyntää johtamistyökaluja ja -malleja muutostilanteiden johtamisessa.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> • johtaminen organisaation muutoksessa • yksilö muutoksessa • muutosvastarinnan huomioiminen • muutostyypit ja -mallit • työyhteisön kehittäminen • ongelmanratkaisumenetelmiä • projektitoiminta ja projektijohtaminen • esimerkkejä toteutetuista muutoksista
Suoritustapa	Lähiopetus ja oppimistehtävät tai tentti.
Kirjallisuus	Opintojakson alussa ilmoitettu kirjallisuus
Arviointi	0 - 5
Vastuuopettaja	Jari Vähäkainu

5.2.28 Päällystön etiketti ja käyttäytyminen (1 op)
 Vett och etikett för befälet (1sp)
 Etiquette and Behaviour for Fire Officers (1cu)
 PETIK

Tavoitteet	Opiskelija ymmärtää etiketin ja käyttäytymissääntöjen merkityksen ja hallitsee keskeiset toimintamallit.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> • peruskäyttäytymissäännöt • esittäytyminen ja tervehtiminen • pukeutumisetiketti • ansio- ja kunniamerkkien käyttö • ruokailu- ja juomaetiketti • erilaiset juhla- ja edustustilaisuudet

Suoritustapa	Lähiopetus, omatoiminen perehtyminen kirjallisuuteen ja oppimistehtävä. Osallistuminen rehtorin illalliselle.
Kirjallisuus	Opintojakson alussa ilmoitettu kirjallisuus.
Arviointi	Hyväksytty – hylätty.
Vastuuopettaja	Mervi Parviainen

5.3 VAIHTOEHTOISET AMMATTIOPINNOT (16 op)

Opiskelija valitsee vapaasti vaihtoehtoisten ammattiopintojen tarjonnasta vähintään 16 opintopisteen laajuudelta suoritettavat opintojaksot. Vaihtoehtoisten ammattiopintojen suorittamisen voi aloittaa pääsääntöisesti sen jälkeen, kun perus- ja yhteiset ammattiopinnot on suoritettu. Vaihtoehtoisia ammattiopintoja voi sisällyttää myös vapaasti valittaviin opintoihin. Vaihtoehtoisia ammattiopintoja ei ole mahdollista hyväksilukea AHOT-menettelyllä.

Vaihtoehtoisten ammattiopintojen opintojaksotarjonta ilmoitetaan 29.11.2013 mennessä.

5.4 VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT (15 op)

Vapaavalintaiset opinnot ovat *korkeakoulutasoisia opintoja* opiskelijan itsensä valitsemalta sisältöalueelta. Opinnot järjestävä organisaatio voi olla esim. ammattikorkeakoulu, yliopiston täydennyskoulutuskeskus, kesäyliopisto, avoin yliopisto tai jokin muu vastaava korkeakoulu yhteisö.

Pelastusopiston koulutustarjonnasta kielten tukikurssit kuuluvat vapaavalintaisiin opintoihin. Vapaasti valittaviin opintoihin voidaan sisällyttää myös palopäällystön koulutusohjelman vaihtoehtoisten ammattiopintojen opintojaksoja enintään 8 op:n laajuudelta.

Jos opiskelija on aikaisemmin suorittanut toisen korkeakoulututkinnon, voidaan tähän liittyneet opinnot laskea mukaan vapaasti valittaviin opintoihin.

5.4.1 Stödkurs i svenska (3 op) RUSTÖ

Tavoitteet	Opiskelija saavuttaa pakollisten kieliopintojen lähtötason. Opintojakso on valmentava kurssi niille, joilta puuttuu lukion oppimäärä kielessä tai jotka muutoin tarvitsevat kertausta. Opiskelijat valitaan lähtötasokokeen perusteella.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> • perusrakenteiden kertaus • yleissanaston kertaus • yleisimmät viestintätilanteet
Suoritustapa	Alkutesti, osallistuminen opetukseen, kirjalliset ja suulliset harjoitukset ja lopputesti. Opintojakson suorittaminen edellyttää 80-prosenttista osallistumista lähiopetukseen.
Arviointi	hylätty/suoritettu
Kirjallisuus:	Jokisalo, T., Minni, R. 2011 <i>Reflex, Updatera din svenska</i>
Vastuuopettaja	Birgitta Ahtonen

5.4.2 Update your English (3 op) ENGUP

Tavoitteet	Opiskelija saavuttaa pakollisten kieliopintojen lähtötason. Opintojakso on valmentava kurssi niille, joilta puuttuu lukion oppimäärä kielessä tai jotka muutoin kaipaavat kertausta. Opiskelijavalinta tapahtuu lähtötasokokeen perusteella.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> • perusrakenteiden kertaus • yleissanaston kertaus • yleisimmät viestintätilanteet

Suoritustapa	Alkutesti, osallistuminen opetukseen, kirjalliset ja suulliset harjoitukset ja lopputesti. Opintojakson suorittaminen edellyttää 80-prosenttista osallistumista lähiopetukseen.
Kirjallisuus	Ilmoitetaan opintojakson alussa.
Arviointi	hylätty/suoritettu
Vastuuopettaja	Birgitta Ahtonen

5.5 OPINNÄYTETYÖOPINNOT (25 op)

5.5.1 Opinnäytetyön suunnittelu (2 op)

Planering av lärdomsprov (2 sp)

Planning of the Final Project (2 cu)

OPSUU

Tavoitteet	Opiskelija tuntee erilaiset opinnäytetyötyypit. Hän taitaa Pelastusopiston opinnäytetyöohjeen ja tietää opinnäytetöiden arviointiin vaikuttavat seikat. Hän taitaa kirjaston ja muiden tietolähteiden käytön ja tiedonhankinnan perusteet.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> • seminaarit • opinnäytetyöprosessi • opinnäytetyöohje • opinnäytetöiden arviointi • erilaiset opinnäytetyöt • kirjaston ja muiden tietolähteiden käyttö
Suoritustapa	luennot, seminaarit (5) ja harjoitustyöt
Edeltävät opinnot	Tutkimusviestintä
Kirjallisuus	opinnäytetyön prosessikuvaus (www.pelastusopisto.fi/opiskelijat/opinnäytetyo)
Vastuupettaja	Raija Honkanen

5.5.2 Tutkimustoiminnan perusteet (2 op)

Grunderna i forskningsverksamhet (2 sp)

Basics in Research Activities (2 cu)

TOIMI

Tavoitteet	Opintojakson suoritettuaan opiskelijalla on käsitteellisiä välineitä tieteelliseen tutkimustoimintaan liittyvien oletusten ja menetelmällisten ratkaisujen tekemiseen sekä kokonaisnäkömyksen muodostamiseen tieteellisen tutkimustoiminnan luonteesta ja päämääristä.
Sisältö	<ul style="list-style-type: none"> • tutkimuksen kohde • tieteellisen tiedon muodostaminen • päättelemisen tieteessä • tutkimustiedon uskottavuus • tutkimustiedon etiikka
Suoritustapa	Luennot ja harjoitustyöt

Arviointi	0–5
Kirjallisuus	Niiluoto, I. 1999. <i>Johdatus tieteenfilosofiaan. Käsitteen- ja teorianmuodostus</i> . Otava. Helsinki.
Vastuopettaja	Esko Kaukonen

5.5.3 Kvalitatiiviset tutkimusmenetelmät (2 op)

Kvalitativa forskningsmetoder (2 sp)

Qualitative Research Methods (2 cu)

KVALI

Tavoitteet	Opintojakson suoritettuaan opiskelija tietää, mitä on laadullinen tutkimus ja tuntee laadullisen metodologian keskeisen käsitteistön. Opiskelija tuntee eri tutkimusperinteiden keskinäisiä suhteita, eroja ja yhteneväisyyksiä.
------------	--

Sisältö

- Mistä laadullinen tutkimus on tehty?
- laadullinen vs. määrällinen tutkimus
- aineiston hankinta ja määrä laadullisessa tutkimuksessa
- laadullisen aineiston analyysi: sisällönanalyysi
- laadullisen tutkimuksen eettisyys ja luotettavuus

Suoritustapa	luennot, harjoitustyö
Arviointi	0–5
Esitietovaatimukset	Yleiset tieteenfilosofiset perusteet tunnettava
Kirjallisuus	Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2002. <i>Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi</i> . Kustannusosakeyhtiö Tammi. Helsinki.
Vastuopettaja	Esko Kaukonen

5.5.4 Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät (2 op)

Kvantitativa forskningsmetoder (2 sp)

Quantitative Research Methods (2 cu)

KVANT

Tavoitteet	Opintojakson suoritettuaan opiskelija tietää mitä on kvantitatiivinen tutkimus, tuntee perusteet ja osaa soveltaa keskeisiä kvantitatiivisia tutkimusmenetelmiä omassa opinnäytteessään.
------------	--

Sisältö

- yleistä kvantitatiivisesta tutkimuksesta, tilastotieteestä, SPSS:stä

	<ul style="list-style-type: none"> • tilastoaineisto: peruskäsitteitä, mittaaminen, otanta, aineisto SPSS:ssä • tilastojen esittäminen: taulukot, kuviot • tunnusluvut: sijaintiluvut, hajontaluvut • estimointi: piste-estimointi, väliestimointi • tilastollinen testaus: hypoteesi, oletukset, P-arvo, johtopäätökset ja tulkinta • riippuvuus: korrelaatio, regressio
Suoritustapa	luennot (läsnäolovelvollisuus), laskuharjoitukset ja harjoitustyö
Arviointi	0 – 5
Esitietovaatimukset	Matematiikka-opintojakson todennäköisyyslaskennan osuus
Kirjallisuus	Heikkilä, T. 2008. <i>Tilastollinen tutkimus</i> . 7. painos. Edita Prima Oy. Helsinki.
Vastuuopettaja	Esa Kokki

5.5.5 Opinnäytteen laadinta (17 op)

Lärdomsprov (17 sp)

Final Project (17 cu)

OPTYÖ

Opinnäytetyön tarkoituksena on kehittää ja osoittaa opiskelijan valmiuksia soveltaa tietojään ja taitojaan ammattiopintoihin liittyvässä käytännön tutkimus- tai kehittämistehtävässä. Ammatti- korkeakoulun opinnäytetyössä korostuu työelämälähtöisyys. Opinnäytetyö voi olla esimerkiksi soveltava tutkimus, kehittämistyö tai projektityö, joka perustuu pelastustoimen ongelmien ja kehittämiskohteiden analysointiin ja perusteltujen ratkaisujen löytämiseen.

Opinnäytetyön tavoitteena on tukea opiskelijan valmiuksia soveltaa tietojään ja taitojaan ammattiopintoihin liittyvässä käytännön asiantuntijatehtävissä. Opinnäytetyö etenee vaiheittain koko opiskeluajan. Se on kiinteä osa opiskelua. Aiheeltaan opinnäytetyö voi olla esimerkiksi

- 1) pelastustoiminnassa tarvittaviin välineisiin, materiaaleihin, kalustoon tai tietotekniisiin ratkaisuihin kohdistuva tutkimus-, suunnittelu- tai kehittäelytehtävä
- 2) pelastuslaitoksen tiettyyn, konkreettiseen toimintaan kohdistuva tutkimus-, suunnittelu- tai kehittämistehtävä
- 3) empiirinen kysely- tai haastattelututkimus
- 4) muu opinnäyteohjaajan hyväksymä aihepiiri.

Opinnäytetyön aihe on aina ammatillisesti soveltava, ja siinä hyödynnetään koulutuksen keskeisimpiä osa-alueita. Työ tehdään yleensä itsenäisesti ja opiskelijan yhteistyöosapuolina voivat olla esimerkiksi lääninhallinto, pelastuslaitos, pelastustoimen yhteistyöorganisaatiot, alan järjestöt, yritykset tai vakuutusyhtiöt.

Suunnitteluseminaareissa keskitytään työn käynnistämisen ja suunnittelun problematiikkaan sekä varmistetaan työn eteneminen ja loppuunsaattaminen.

Aiheen laajuuden vuoksi on myös mahdollista tehdä opinnäytetyö projektina, jossa kukin opiskelija voi ottaa vastuulle tietyn osuuden. Projekti voi olla esimerkiksi pitkäkestoinen kehittämishanke, jossa kohteena on tiettyjen työhön liittyvien ongelmien ratkaiseminen em. yhteistyösapuolten työkäytännöissä tai ammatillisissa intresseissä.

Opinnäytetyö voidaan raportoida siten joko vain kirjallisena tai sen lisäksi myös toiminnallisena, ts. niin että opiskelija toteuttaa siinä suunnittelu- tai kehittämishankkeen tietyn osan myös käytännössä.

Ammattikorkeakouluopiskelijan on kirjoitettava opinnäytetyön laatimisen jälkeen sen aihepiiriin kuulavalta alalta kypsyysnäyte (enintään 3 t), joka osoittaa perehtyneisyyttä alaan ja suomen tai ruotsin kielen taitoa.

Vastuuopettaja ohjaava opettaja

5.6 HARJOITTELU (30 op)

Praktik (30 sp)

Internship (30 cu)

Harjoittelun tavoitteena on perehdyttää opiskelija ohjatusti ammattiopintojen kannalta keskeisiin työtehtäviin sekä syventää opittujen tietojen ja taitojen soveltamista työelämään. Opiskelijoilta vaadittavan harjoittelun määrä on 30 opintopistettä.

Tutkintotodistuksen perusteella pelastaja- ja hätäkeskuspäivystäjätutkinnosta hyväksiluetaan harjoitteluun 6 opintopistettä, alipäällystötutkinnosta 11 opintopistettä ja päällystötutkinnosta 21 opintopistettä. Jos opiskelijalla on harjoittelun tavoitteita vastaava aiempaa osaamista tai työkokemusta, hän voi hakea hyväksilukua tai antaa näytön osaamisestaan harjoitteluvastaavan kanssa sovitulla tavalla. Opiskelijan hakemuksen perusteella harjoittelua ohjaava opettaja hyväksyy tai tarkentaa näyttösuunnitelman ja antaa myöntävän tai kieltävän lausunnon hyväksiluvun mahdollisuudesta.

Harjoittelu jakautuu kahteen osaan. Ensimmäinen osa 10 op on ammattiin orientoitumista ja toinen osa 20 op on päällystätehtävien harjoittelemista (onnettomuuksien ehkäisy, riskienhallinta, varautuminen, pelastustoiminnan johtaminen, pelastuslaitoksen sisäinen ja ulkoinen koulutus, hallinto ja muut päällystätehtävät).

Ennen harjoittelujakson alkamista opiskelija laatii harjoittelusuunnitelman, ja harjoittelun aikana harjoittelupäiväkirjan ja harjoitteluraportin. Suunnitelman ja raportin hyväksyvät Pelastusopiston harjoitteluvastaavat. Harjoittelu suoritetaan pelastuslaitoksissa. Osa harjoittelusta voidaan suorittaa pelastustoimeen liittyvissä viranomais- ja yhteistyöverkostoissa. Ennen syventävää 20 opintopisteen harjoittelua on suositeltavaa, että opiskelijalla ovat suoritettuina perus- ja yhteiset ammattiopinnot. Harjoittelua koordinoivat Pelastusopiston harjoitteluvastaavat ja harjoittelupaikoissa harjoittelun ohjaukseen nimetyt henkilöt.

Pelastusopiston harjoitteluvastaava on yliopettaja Salla Tikkanen.

6 OPINTOSUORITUSTEN ARVIOINTI

6.1 Arvioinnin ja arvostelun käsitteet

Arvioinnilla tarkoitetaan kaikkia niitä toimenpiteitä, joilla ohjataan ja tarkistetaan opiskelijan opintojen tavoitteiden saavuttamista.

Arvioinnin kohteena voi olla esimerkiksi

- tentit
- omatoiminen opiskelu harjoitus- ja seminaaritöineen
- osallistuminen lähiopetukseen
- käytännön harjoittelu tai
- oppilaitoksen ja työelämän sosiaalisena yhteisönä edellyttämä käyttäytyminen.

Arviointi on keino, jolla tuetaan opiskelijaa opetussuunnitelmassa esitettyjen oppimistavoitteiden saavuttamisessa. Arviointiin voivat osallistua opettajien lisäksi esimerkiksi harjoittelun ohjaajat sekä opiskelija itse.

Opiskelijan suoritusten arviointi tulee tehdä tavoitesuhtaisesti vertaamalla suorituksia opetussuunnitelman tavoitteisiin. Opiskelijan arviointi on periaatteessa riippumaton muiden opiskelijoiden suorituksista.

Arvioinnissa korostetaan myös ns. jatkuvan näytön huomioon ottamista arvosanaa määrättäessä. Siten esimerkiksi opiskelijan huolellisuus, aktiivisuus, poissaolot, oppimistehtävien suorittaminen ja vastaavat tekijät voivat vaikuttaa opintojakson arvosanaan nostavasti tai laskevasti enintään +/- 1. Jatkuvan näytön arviointi on yleensä varsin subjektiivista, joten sen käyttöä arvosteluperusteena on käytettävä harkiten silloin, kun tavoitteiden saavuttamista voidaan luotettavasti arvioida tavanomaisin keinoin.

Arvostelu on se osa arviointia, jonka tavoitteena on oppimistuloksista tiedottaminen.

6.2 Palopäällystön koulutusohjelman tenttikäytäntö

Amk-kurssin tavanomaiset opintojaksotentit järjestetään lähiopetusviikoilla opintojaksolle varattujen tuntien puitteissa ja opettajan ilmoittamana ajankohtana. Tenttiin osallistuvat kaikki kurssin opiskelijat ja siihen ei tarvitse erikseen ilmoittautua. Jos opiskelija ei osallistu opintojaksotenttiin ilman vastuuopettajan hyväksymää syytä, katsotaan se yhdeksi tenttikerraksi ja johtaa näin hylättyyn suoritukseen.

Palopäällystön koulutusohjelman uusintatentit järjestetään koulutusjohtajan lukukausittaisen päätöksen mukaisesti Uusintoja järjestetään keskimäärin kerran kuukaudessa ja päivät ilmoitetaan kunkin lukukauden alussa Pelastusopiston virallisilla ilmoitustauluilla. Opiskelija voi tällöin

- uusia hylätyn suorituksen

- suorittaa tavanomaisen opintojaksotentin, jos hän on vastuuo-
petajan hyväksymästä syystä ollut estynyt osallistumisesta aikai-
semmin järjestettyyn tavanomaiseen kuulusteluun
- korottaa opintojakson arvosanaa.

Uusintakokeeseen ilmoittaudutaan jättämällä opintosihteeriltä saatava uusintakoeuori opinto-
toimistossa olevaan palautuslaatikkoon viimeistään kahta viikkoa ennen tenttiä. Jos opiskelija ei
saavu ilman hyväksyttävää syytä ilmoittautumaansa kuulusteluun, katsotaan se tässäkin yhdeksi
yrityskerraksi. Esimerkiksi esittämällä lääkärintodistuksen opiskelija ei menetä oikeuttaan suori-
tuskertaan. Monimuoto-opiskelijat ilmoittautuvat uusintakokeeseen täyttämällä opiston Internet-
sivuilla olevan ilmoittautumislomakkeen ja lähettämällä sen sähköpostin liitetiedostona kysy-
mykset laativalle opettajalle. Tämän tulee tapahtua viimeistään kaksi viikkoa ennen koetta.

Pääsääntöisesti kuulustelupäivänä saa osallistua yhden opintojakson kuulusteluun.

Opiskelijalle on varattava tilaisuus tutustua arvioituun kirjalliseen tai muuten tallennettuun opin-
tosuoritukseen. Ne on säilytettävä kuuden kuukauden ajan tulosten julkistamisesta. (Valtioneu-
voston asetus ammattikorkeakouluista 15.5.2003/352 § 19.)

Opiskelija voi suorittaa halutessaan uusintakokeen Pelastuskoululla Helsingissä.

6.3 Opintosuoritusten rekisteröinti

Pelastusopisto pitää rekisteriä opintosuorituksista. Opintojakson vastuuo-
pettajan tulee ilmoittaa loppuarvostelutiedot kurssisihteerille neljän viikon kuluessa ko. jakson opintojen päättymisestä.
Kurssis sihteeri siirtää merkinnät rekisteriin.

Jokaisen opintojakson opinnot arvioidaan ja arvostellaan. Hyväksytyistä suorituksista voidaan
käyttää joko numeraalista asteikkoa 1 – 5 tai S-merkintää seuraavasti:

5= kiitettävä
4= hyvä
3= hyvä
2= tyydyttävä
1= tyydyttävä

S = tutkintoon sisältyvä, hyväksytysti suoritettu opintojakso

Opintojakson vastuuo-
pettaja määrittää toteuttamissuunnitelmassaan opintojakson arvostelutavan.

Hyväksiluetut opintojaksosuoritukset merkitään yhdellä seuraavista vaihtoehdoista:

K = ennen nykyisiä opintoja suoritettu, tutkintoon hyväksiluettava opintojakso
H = nykyisen koulutuksen aikana muualla suoritettu, tutkintoon hyväksiluettava
opintojakso
KV = ulkomailla suoritettu, tutkintoon hyväksiluettava opintojakso

Opiskelija voi lukea ja tulostaa opintorekisteriotteensa myös Internetistä. Otteen saamista varten tarvitaan opinto-oikeusnumero ja henkilökohtainen salasana. Tämä ote ei kuitenkaan ole virallinen. Opiskelija saa virallisen opintorekisteriotteen opintotoimistosta.

6.4 Hylätyn suorituksen uusiminen

Hylätyn suorituksen voi uusia kaksi kertaa Pelastusopiston ilmoittamina uusintatenttipäivinä. Jos opiskelija ei saa opintojaksoa suoritetuksi kahdella uusintakerralla tai hän ei ole käyttänyt uusintamahdollisuuksiaan ennen kuin opintojakso seuraavan kerran on kokonaan toteutettu, suoritusvaatimukset ovat uuden opetussuunnitelman mukaiset.

Käytännön kokeiden ja testausten ajankohdat sovitaan erikseen.

6.5 Opintojakson arvosanan korottaminen

Hyväksytyt opintojakson arvosanaa voi koulutuksen aikana yrittää yhden kerran korottaa Pelastusopiston uusintatenttipäivinä sinä ajankohtana voimassa olevien vaatimusten mukaisesti. Korotuskuulustelutehtävien laadinnasta huolehtii se opettaja, joka antaa tai on viimeksi antanut opintojakson arvosanan. Arvosanan korotusyritys ei voi huonontaa jo saatua arvosanaa. Käytännön kokeiden, testausten ja muiden näyttökokeiden ajankohdat sovitaan erikseen.

6.6 Arvioinnin oikaisuvaatimukset

Arviointiin tai opintojen hyväksilukemiseen tyytymätön opiskelija voi pyytää oikaisua arvioinnin tai hyväksiluvun tehneeltä opettajalta 14 päivän kuluessa tulosten julkistamisesta. Edelleen arviointiin tai hyväksilukemiseen tyytymätön opiskelija voi viedä asian ammattikorkeakoulun tutkintolautakunnan ratkaistavaksi.